

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

Nyiltatór sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Csütörtök, június 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszélyek: Az elkésett lemondás.
- Andrássy a munkásokért.
- A bányszerű püspökválasztás.
- Aradi póttartalékosok szabadságolása.
- Solymosy Lajos báró a politikáról.
- A részvétlenség szerepe.
- Vasut a tenger alatt.
- As új forradalom.
- Megülte az unokáját.
- Hogy győzte le Debrecen Aradot?
- Dálnoki Viktor és neje.
- A Ház elnöke a királynál.
- Terjed az aratósztrájk.
- Buffaló Bill Aradon.
- Leányrablás a fővárosban.
- A szép szicíliai leány tragédiája.
- Az aradi eselédmizériák.
- Fedák visszavonulása.
- A Kossuth-szobor pályázata.
- Cvarnok: A kontalan. írta: Ifj. Lónyay S. né.

Az elkésett lemondás.

Arad, június 20

Egy rövid, szenzációs erejű hír halatára babonás lett mindenki, hívője a szerencsés véletleneknek. Barabás elkésetten adta be lemondását az aradi mandátumról, Barabás Arad képviselője marad: ennyi volt a hírben. S a merre ment, lidércnyomást kergetett, s fölszabadította a lelkeket: nem zaklatta az aggodalom, a melyet a kitörőfélben levő események okoztak. Közeledett a bóra, a mely egymásra kavart volna szenvedélyt, egyéni érdekeket, az elvek üzletét, elfajzott ambíciók lehelletét, beteges hiúság

nyögését és apró emberek hatalmi fölfuvalkodását; s mikor már mindent el akart borítani, jött egy könnyű légáramlat, a mely elterelte. Derék véletlen, a mely ilyen késedelmek által igazítja helyre az események megtévedt irányát.

Annyira különös ez a véletlen — a magyar politikában talán nem is volt eset rá, — hogy a mindenben kételkedő lelkek szinte szándékosságot olvasnak ki belőle. Hiszen, — mondják, ha Barabás komolyan le akart volna mondani az aradi mandátumról: megtehette volna ugyanakkor, a mikor a nagyváradiak megbízólevelét visszaadta. Ha szándékosság: annál nagyobb öröme lehet benne Aradnak, s annál szebben szól Barabás őszinte ragaszkodásáról, a mely őt anyaföldjéhez, polgártársaihoz, véreihez köti. De akár véletlen, akár szándékosság: Barabás Béla Arad képviselője marad, s ez a tény nagy megkönnyebbülést hoz magával egész Aradon.

De ennek a megkönnyebbülésnek csak a fele szólt Barabás személyének. El nem vitatható dolog, hogy jobb, kívánatosabb és rátermettebb képviselője Aradnak nem lehet, mint Barabás Béla. Nem jelentene jobbat ennél Aradra nézve az sem, ha — ami örökös, bár néha titkolt vágya volt a városnak — minisztert kapott volna helyébe képviselőnek. Mert a miniszter se ismerheti annyira Aradnak minden baját, vágyát, mint Barabás, és amíg a miniszterek kezei kötve vannak, Barabás Bélát

semminő tekintet nem akadályozza abban, hogy Arad érdekeinek kielégítését követelje. S ebben őt nemcsak a képviselői kötelesség, hanem a bensőleg, minden polgárral közösen átértett lokálpatriotizmus vezetné. Mindezek felül pedig Barabás Béla kimagasló, a parlamenti életben fontos szerepre hivatott politikus, a kinek Arad akkor is büszkén kínálná a mandátumot, ha érdekeire nem is gondolna.

És mégis, ez csak a fele volt az öröme. Barabás távozását már elintéztett ügynek tekintette mindenki, — s főként a jelöltek és korteseik. S még ki se volt tűzve a harc napja, még meg se jött a lemondó levél, az alkotmányos küzdelem porondja már megtelt a tülekedőkkel, s a porondon olyan jelenetek fejlődtek ki, amelyek láttára beteggé lett a jó izlés és keservesen siratta jobb napjait a közmorál. Nemcsak a szenvedélyek összeroppanásától kellett tartani. Hiszen ádáz küzdelemre máskor is volt eset, s a küzdelem után bekötözték a sebeket, s lassan-lassan nem maradt semmi az indulatok helyén. Most alacsonyásával, közönséges fogásaival keltett visszatetszést a harc. A jogcimekért való hajsza, a melyek révén mindenki jogot formált Arad közbizalmára, a kinek valaha ehhez a városhoz köze volt; a pártok apró félisteneinek megnyilatkozásai, a melylyel szinte maguk rendelkeztek a mandátum fölött; a polgárságnak egyes jelölt érdekében való klikkekre osztása, szétdarabolása; majd ed-

Vihar.

Írta: François de Nion.

A színes napsugár, amely az erkélyre vezető nyitott ajtón keresztül lopózott be a szobába, ide oda táncolt a kristályüvegből való asztali készleten és az ezüstneműn. Resmond Fülöpöt mulattatta a napsugárnak bohó, cikázó játéka, elnézte, egyszerre azonban még kedvesebb látványon akadt meg a tekintete: a felesége gyönyörű, karcsu természet.

A férfi felkelt helyéről, odalépett nejéhez és megcsókolta kicsattanó, vörpiros ajkát. Ösztönszerűleg tette, öntudatlan, maga sem tudta miért. Ugy érezte, mintha valami félelemféle venne erőt rajta, mintha tartana valamitől, ami baljóslatu, sőt talán végzetes...

- Márta, nézd a napsugarat...
- Mit úézzek rajta, drágám?
- Nem kellemetlen?

Fülöp sokáig bámult a feleségére és felszongolt újra szívében az érzés, amelyet immár régóta figyelt: hogy tudnillik napról napra szerelmesebb lesz a feleségébe.

Csak hogy éppen kérdezzen tőle valamit, a férj odafordult Mártához:

- Mi a terved mára, angyalom?
- Hiszen tudod, elmegyek Albertiékhez. Ma nagy kertünnepségeket rendeznek a courbevoili szigetén levő birtokukon...
- Persze tennisz is lesz?
- És póló. Állítólag kerékpárversenyt is

tartanak. Te nem rándulsz velem hozzájuk, Fülöp?

— Sajnos, nem mehetek. A klubban választmányi ülés lesz.

Fülöp még egy percig elgondolkodott, aztán nagy sajnálkozással mondotta:

— Igazán nem mehetek. Vaudricourtnek a klubba való felvételéről lesz szó a választmányi ülésen...

— És te ellene vagy e a felvételének?

— Hová gondolsz? Vaudricourt... Ellenkezőleg: Én éppen az ő érdekében fogok szót emelni.

— No, de hiszen, ha nem vagy ellene, nem kell feltétlenül elmenned?

De Resmond ragaszkodott az elhatározásához. Amikor Márta asszony elkészült az öltözködéssel és bucsut vett urától, Fülöp megcsókolta nejét és szinte skaratlan bókkal zdozott szépséges feleségének:

— Gyönyörű vagy, Márta... Hét esztendő házasság után, mint az első napon, még mindig egyenlően szeretlek.

- Az asszony mosolyogva kérdezte:
- Jőjjök el érted este a klubba?
- Kérik. Várni foglak.

... A férfi az ablaküvegnek támasztotta fejét és sokáig bámult eltávozó felesége után. Mikor aztán a hintóba szállt a nő és a telivér men lassu üggetéssel neki vágott az utcának, Fülöp úgy érezte, mintha ez a kocsi a házi boldogságát vinné ki a forgatagba...

Aztán elment ő is. Az volt a terve, hogy

egy időig majd a városban járkal, mignem elérkezik az óra, amikor a kiubba szokott látogatni. De még egyre az járt az eszébe és szinte maga előtt látta, mint köszöntik Albertiék Mártát.

— És hogy udvarolnak majd neki a fiatal emberek — gondolta magában a férj.

Aztán elképzelte, hogy kik lesznek még vendégei Albertiéknek. Maga előtt látta a bókó fiatal emberek sorát. Ez azonban nem nyugtalanította. Becsületes szívének egész melege-el megbízott a feleségében.

— Ha hazajön, majd mindent elmond nekem, — gondolta és már előre örült, hogyan nevetnek majd kettesben a gavallérok együgyű bókjain.

Mikor az utcasarokra ért, heves széllóham kapta meg.

— Ha csak nem kerekedne zápor! Félek, Márta megázhatnak.

A szel mind erősebb lett és Fülöp végre is attól tartott immár, hogy őt is utolérhéné a fergeteg. És valóban, kis vártatva megeredt az eső: kövér, meleg vízesőppék verteák arcát. Most aztán megszaporoázta lépteit.

Nemsokára valóságos égiháboru tört ki. Menydörgött, villámlott és mintha dézsából öntenék, szakadt az eső. Resmond elbámult a hirtelen időváltozáson, mintha az ilyesminek Párisban nem is szabadna előfordulnia!

Végre aztán a klubba ért. A lakájok lesegitették róla a felöltőjét és alázatos hangon jelentették:

dig ismeretlen tényezőknek beártása a mi legsajátabb dolgainkba: mindezek szerepeltek a kibontásra váró lobogók előre vetett árnyában. És mindezeket felül még valami modern eszköz: a pénz. Azaz: a pénzek. Pénz, amelynek nincs szaga — a tiszteletreméltó célra szánt pénzt értjük ez alatt, — és másféle pénzt, amely mesziről büzik. Pénz, amelyet a jelölt kínál, és pénz, a melyet a jelöltől követelnek. Pénz, a mely ügyesen átsiklik a kuriai biráskodás paragrafusainak sövényén, amelyet senkise lát, csengését senkise hallja és mégis van. Nem választás volt az, a mi készült, hanem mandátum-börze, amelyen a pénz és az ügyes trükkök készültek összezsapni.

Enek az alacsony, csunya küzdelemnek borzalma ébredt föl az agyokban, a mikor a lapok mai rendkívüli híradását olvasták. S mindenkinek az volt a véleménye: a véletlen, vagy a szándékosság, akármelyik volt, a közmorálnak jött segítségére, a mikor ezt a választást, az ilyen választást megakadályozta. S ha Barabásnak azon elhatározását, hogy a budapesti mandátumot tartsa meg, a pártérdek követelte — azt, hogy Aradon ne lehessen új választás, most a politikai erkölostan kívánta meg. Az utóbbi, úgy látszik, hatalmasabb volt, mint a pártérdek.

Jelölt-járásnak, titkos konferenciáknak, ígéreteknek, a bizalom-üzletnek, kanapé-pöröknek és intrikáknak: vége, vége. S visszatér a válófében levő Barabással Arad nyugalma, közéletének békéje.

Babonás hitünkkel szeretünk a véletlenben hinni, a mely most az események megtévedt útját igaz ösvényére terelte. S a végzettség, a mely oly különösen vonul végig Barabás Béla életének egyes mozzanatain, most is helyes irányban vezette. Ot ahhoz a városhoz kötötte, a hová talán több kötelék is fűzte, mint a mennyit a pártérdeknek joguk van eltépni, — s Aradot megmeztette egy olyan csunya haretől, a minőben még nem volt része és a melyre, minden hibái mellett, nem is szolgált rá.

Andrássy a munkásokért.

(Rendelet Aradhoz és Aradmegyének.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek nagy jelentőségű rendelete érkezett ma Aradmegye és Arad város törvényhatóságaihoz a munkás- és cseléd-lakások egészségügyi viszonyainak javítása érdekében.

Köztudomás szerint, ugymond a miniszter, a fertőző betegségek legkönnyebben ott fejlődnek ki pusztító járványokká, ahol a közegészségl kelikékek különben is hiányosak; a talaj rothadó anyagokkal fertőzött, az épületek és azok környéke tisztátalanok. A lakásviszonyok terén a javítás szüksége annál követelődőbb alakban jelentkezik, minél jobban fölismeri a tudomány és az élet a lakás-egészségügy befolyását a tördővész ellen való harcoknak sikerrel megküzdésére. Hivatkozik a miniszter a régebbi belügyminiszteri rendeletekre, amelyek a lakás-ügyi állapotok javítását célozzák, s kötelezik a törvényhatóságokat, hogy a családi és kaszányaszerű munkás-lakások javításáról a saját hatáskörükben gondoskodjanak. Itt-ott meg is történt, hogy erre vonatkozólag szabályrendeletet alkottak, azonban országszerte mégsem találtak a rendeletek a kellő visszhangra. A munkás- és cseléd-lakások a legtöbb helyen nem felelnek meg a közegészségl és közérkölciségi követelményeknek. A midőn látjuk, hogy mily nagy szányokban indult meg újabb időben a nyugati államokban ezen a téren a gondoskodás a humanizmus szolgálatában: fokozott erővel kell nekünk is törekednünk a hiányok pótlásán. Az 1876: XIV. t. c. megadja a főhatalmazást a törvényhatóságoknak arra, hogy a munkás- és cseléd-lakások egészségi állapotán javítson.

A miniszter kijelenti, hogy az említett törvényre támaszkodva, szükségesnek lát egy fő-irányelvet kijelölni, amelyet a munkás- és cseléd-lakásügy rendezésénél föltétlenül szem előtt kell tartani, és ez az, hogy minden egyes alkalmasított részére, ok-nak családja van, legalább egy egyszobás, ablakkal ellátott, egészséges lakás biztosítottassék. A miniszter a törvényhatóságokra bizza, hogy ennek az elvi követelménynek az életbeléptetését, a méltányosság szemmel tartása mellett, a lehető legrövidebb, de legfőbb

tíz évre terjedő határidőhöz kösse. Az alkotásra váró szabályrendelet keretében, a zsufoltság fogalmát is meg kell határozni, hogy az a törvényhatóság tisztviselői előtt zsinórmértékül szolgálhasson. Zsufoltnak vehető az a lakó-helyiség, amely nem olyan ürtartalmu, hogy egy felnőtt lakó számára tíz köbméter levegő-teret és négy négyszög méter területet juttasson.

Fölvívja a miniszter a törvényhatóságot, hogy mindezeknek a figyelembevételével, sürgős kötelességének tartsa szabályrendelet alkotását. Ha pedig már birna ilyen tárgy szabályrendelettel, intézkedjék, hogy annak ebben a szellemben való átdolgozása megtörténjék. Fölvívja végül a hatóságot, hogy a közegéit a lakás-egészségügy terén tapasztalható rendellenes állapotok megszüntetésére és felügyeletre a legerélyesebben utasítsa. A miniszter az intézkedéseket minél előbb elvárja.

Aradi póttartalékosok

szabadságolása.

Elmaradnak a nagygyakorlatok.

(Ujoneképzés — hat hónapon át.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20

Kerek félesztendei tényleges szolgálat után vasárnapon, június 24-én országszerte hazabocsátják azokat, a gyalogsághoz tartozó póttartalékosokat, akiket hivatkozással az 1888: XVIII. törvénycikkekben említett kivételes körülményekre, legfelsőbb hadparancs a múlt év decemrében bevonulásra szólított. Így az aradi 33. gyalogezrednek Aradon állomásozó három zászlóaljából összesen mintegy 450 póttartalékos veti le a császár kabátját, hogy visszatérve családjaik körébe, ismét folytathassák kenyérkereső polgári foglalkozásukat.

A póttartalékosok utolsó napjaikat kemény munkában töltik el, hogy — hiven az egész tényleges szolgálat keserveihez — meg az utolsó időben is bőven kivégyék részüket a katonai élet faradalmából. A közelmúlt napokban egymást követték a zászlóalj- és ezredgyakorlatok, legutóbb pedig — így tegnap is

— A választmányi urak már mind együtt vannak.

Allg lépett Fülöp a terembe, az elnököt a telefonhoz szölytöttik. Miko: visszatért a fülkéből az előkelő külsejű és viharedzett világfi, némi megindultsággal szólott a szoba küszöbéről:

— Uraim, tudják, miről értesítettek! Im, mi már két óra óta tanácskozunk itt, anélkül, hogy sejttenénk is valamit... Pedig ezen idő alatt rettenetes zivatar vihartzott el Páris és környéke felett... A fergeteg Courbevoinak egész vidékét tönkrepakolta, elpusztította...

— Courbevoit? — kiáltotta fel ijedten Fülöp.

— Miért, talán Resmond asszony is kinn volt vendégségben Albertiéknél?

— Igen... De az istenért, miért kérli elnök ur?

— Csillapodjék meg, barátom... Ánbár azt hiszem, mégis az volna a legjobb, ha ön kocsin vagy automobilon azonnal kivitetné magát Courbevoiba.

— Szerencsétlenség történt?

— Azt telefonálták, hogy a vihar elpusztított mindent a szigeten...

Aztán a többi urhoz fordulva, hogy Fülöp ne halja szavát, halkán jegyezte meg az elnök:

— A viharok emberélet is esett áldozatul. Fülöp azonban meghallotta az elnök kijelentését és rémülten kiáltott fel:

— A feleségem meghalt!... Egész nap

balsejtelem gyötör... szerencsétlenségtől félttem... kocsit, gyorsan...

A többi tagok rásegítették kabátját és mind azon szánakozott, hogy tanuja lett ennek a szánaimas jelenetnek.

A szolgák az ideges csengetés hallatára berohantak a terembe.

— Kocsit, Resmond urnak — parancsolta valaki.

Az egyik szolga félsíken szólott:

— Resmond urat a neje ő nagysága várja a szalonban.

Fülöp felsóhajtott, fellélekzett, mint aki lidércnyomás alól szabadul. Levágtatott a lépcsőn. A tagok követték, hogy Resmond asszonyól tudják meg, mi történt a szigeten és aztán tovább adják a hírt este társaságalkban...

A szalonban várta Márta asszony, csillagott a szeme, arcáról lemosolygott a fiatalos vigtség. Férje örvendezve kérdezte:

— Honnan jössz, kinszem?

Az asszony meglóbálta napernyőjét és felelt:

— Honnan jönnék? Persze, hogy Albertiéktől. Igen jól éreztük magunkat... Nagyon sokan voltunk együtt...

— Albertiéktől jössz?

— Természetesen... De mi bajod? Ugy rémlik, mintha rosszul lennél?...

Aztán még hozzáfűzte:

— Képzeld csak, a hosszú Roland ur már megint agyongyötört a bókjaival...

Mikor az asszony látta, hogy férje elsápad, ő is megijedt.

— Fülöp, te beteg vagy. Félek téled...

— Es mi van a viharral? Mi történt a villában?

— Micsoda viharról beszélsz? Gyönyörű idő volt... Mindenki melegen érdeklődött irántad és...

Midőn észrevette, hogy a választmányi tagok mind ott állanak az ajtóban, a nő megkérdezte:

— Kérlek, miért bámulnak rám ezek az urak ilyen bárgynn?

A nyitott ablakon át behallatszott az utcán végig szágudó rikkancsok vészés-üvöltése:

— Rendkívüli külön kiadás!... Emberölő zivatar... Villámsujtotta vendégsereg!... Courbevoit elpusztult... Az Alberti villát felgyújtotta a villám...

Resmond is észrevette, hogy barátai mind őt bámulják. A lehető legnyugodtabb hangon szólt tehát nejéhez:

— Gyermekeim, azt hiszem, az lesz a legokosabb, ha haza megyünk.

A kijárat felé tartottak. A klubtagok tiszteletteljesen hajlottak meg előttük.

Mikor kiértek az utcára, hintóba szálltak. A klubszolga becsukta mögöttük a kocsi ajtaját.

A kocsiiban egyik sem mert szólni a másikhoz. Mindketten félték a vihartól, amely ha most kitér, okvetlenül elsepri, elpusztítja boldogságukat.

— harcszerű céllövészetet tartottak az összes póttartalékosokkal, akiket a nagy hőségben keresztülvitt nehéz gyakorlatok bizony alaposan megviseltek. Az ötödfélszáz katonai elbocsátásával a házi ezred tényleges állománya természetesen annyira megcsappan, hogy az ezred legénysége csupán a rendes őrségi szolgálat ellátására szorítkozhatik, mert mindössze az 1908-iki évjárat és az önként katonai szolgálatot teljesítők képezik az állományt.

Ilyen csekély létszámmal természetesen a dandár-, vagy hadosztálygyakorlatokat sem lehet megtartani és ezért az aradi házi ezrednek *idei nagygyakorlatai teljesen elmaradnak.* A július hónapot a tisztikar és a tényleg szolgáló legénység pihenéssel tölti el, de már augusztus 1-én újból megkezdődik a megfeszített munka. Akkor bevonulnak az 1905. évi újoncok, akiknek két havi kiképzése után, október 1-én megkezdődik a póttartalékosoknak, majd december 1-én az 1906. évi újoncoknak kiképzése.

Igy tehát augusztussal fél éves kiképzési időszak veszi kezdetét, amely idő alatt sem tartalékos tiszteket, sem pedig tartalékos legénységet nem hívnak be. A behívás elmaradása arra az egyszerű okra vezetendő vissza, hogy a kiképzés ideje alatt tartalékosoknak nem lehet hasznukat venni, mivel az újoncok intenzív oktatásának felelősségteljes munkáját nem lehet rájuk bízni.

A gyalogos póttartalékosoknál sokkal hátrányosabb helyzetben vannak a lovas- és műszaki csapatok póttartalékosai, akiket nagyrészt a gyalogsági póttartalékosok állományából vezéreltek oda. Ezeket nem június 24-én, hanem — mint például a *kisszentmiklósi* lovasütegosztályánál — csak *július 15-én szabadságozzák.* A VII. hadtest körzetébe tartozó 7., 19., 20. és 21. tábori tüzérezredek a tényleges szolgálatot teljesítő póttartalékosokkal a jövő hó elején *Lippán* még harcszerű céllövészeti gyakorlatokat végeznek és csak ezeknek befejezésével bocsájítják haza a legénységet.

A bányakerületi püspökválasztás.

(Szeberényi Lajos — püspökjelölt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20

Bachát Dániel püspök elhunytával megüresedett a bányakerületi ág. ev. egyházmegye főpásztori tisztsége. Az egyházkerület felügyelői és esperesei gyűlést tartottak Budapesten, hogy megállapodjanak a püspökjelölés kérdésében. A kandidáltak sorában vannak *Petrovics Soma* szentesi, *Belohorszky Gábor* -újvidéki, *Scholtz Gusztáv* budai és *Szeberényi Lajos* békés csabai lelkészek.

A *Zsilinszky Mihály* dr. kerületi felügyelő elnöklése alatt érkező gyűlés elrendelte a szavazást s a szavazatok felbontásának határnapjául *július 7-ikét* állapította meg.

Most már az egyházmegyékben és presbiteriumokban folyik a küzdelem. Az *arad-békési* egyházmegyéhez tartozó lelkészek a napokban Csabán értekezletet tartottak a püspökjelölés ügyében. Az értekezlet egyhangúlag *Szeberényi Lajost*, a békés csabai egyház kitűnő képzettségű lelkészét jelölte.

A *békéscsabai* egyházközség presbiteriuma tegnapi gyűlésében döntötte el, hogy kikre fogja adni a maga *tíz* szavazatát. A tanácskozáson, mely *Lindler Károly* igazgató-lelkész és *Zsilinszky Endre* dr. felügyelő elnöklése alatt folyt le, az egyháznak 104 szavazó polgára jelent meg. *Koren Pál* lelkész a zsinati törvényre való hivatkozással titkos szavazás elrendelését kérte. Ez megtörténvén, a szavazatok így oszlottak meg: *Szeberényi Lajos* 96, *Koren Pál* 5, *Petro-*

vics Soma 2, *Veres József* 1 szavazatot nyert. Csaba tehát *Szeberényire* adja le a maga *tíz* szavazatát.

Az *aradi* ág. ev. egyház szintén a napokban dönt, hogy kire adja *két* szavazatát. Ugy értesülünk, hogy az aradi egyház is *Szeberényire* fog szavazni, akinek Budapesten és a Felvidéken is vannak hívei. Legerősebb ellenfele *Petrovics Soma*. Az is megtörténhetik azonban, hogy a jelöltek egyike sem kap abszolút-többséget, amely esetben a két legtöbb voksos rendelkező jelölt között új választást rendelnek el.

A rézbőrű szerelme.

(A vasutasasszony és az indián.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20

A haldokló romantika, amelynek még a bacillusait is kipusztította az európai civilizáció ugylátszik, *Buffalo-Bill* derék Indiánjal között teljes pompájában virul. Az amerikai mezők egyszerű gyermekeit, akik még mindig a ló szőrén pihitják a mindennapi levesthusukat, nem rontotta meg a modernség, a szecasszió, a dekadencia és a neuraszténia. Ők megmaradtak derék, vastag idegzetű ősembernek, akik fűvön alszanak, a lovakkal takaróznak, kötéllel fogják a házfalataikat és — szerelmeskednek.

Ez ugyan nagyon hihetetlen dolog, de igaz. Az egyik indiánusért, aki *Solymszem* névre hallgat, megszökött egy tizenhat esztendő bécsi leány. Csöndes, finom urileány volt, míg nem látta meg a lovain alvó, üd és lakó indiánusokat, ezek azonban megzavarták a nyugodt életét és tegnapelőtt elszökött az anya házából, Budapestre — az indiánusok közé.

A főkapitánysághoz az éjszaka a következő német távirat érkezett a bécsi rendőrségtől:

Beer Aurelia, egy a Hernals-ban lakó vasuti alkalmazott özvegyének leánya hirtelen eltűnt a szülői házból. Gyaníttatik, hogy a tizenhat éves leány *Buffalo-Bill* egyik rézbőrűje után utazott. Vizsgálatot kérünk.

A rendőrfelügyelő, a kire *Cody* ezredes truppjának állandó felügyelete bízva van, még az éjszaka megmutatta a telegramot az öreg *Buffalo Bill*nek, a kit a bécsi főkapitányság értesítése egy csöppet sem lepett meg.

— Bécsi tartózkodásunk — mondotta az ezredes — azt hiszem, a legkellemesebb emléket hagyta embereimben. Nem tudom, mi az oka, de sohsem láttam, hogy az asszonyok ilyen vad szenvedélyielyel közeledtek a — *rézbőrűek* felé. A práterbeli bécsi tanyákon állandóan láttam idegen fehér asszonyokat, a kik a rézbőrűekkel vagy mexikóikkal barátkoztak. Ezek közül én csak egyet ismerek: éppen azt a fiatal leányt, a kit keresnek. A tavasz idején történt, hogy a rézbőrűek egyik vezetője, *Harold Clarkson* jelentkezett nálam, tanácsot kérve, hogy hogyan nő sülnhetne meg.

- Kit akarsz elvenni?
- Fehér leányt.
- Ne bolondozz!
- De ha szerelmes belém.
- Még úgy se.

Akkor aztán elhozta a leányt. Vékony, sápadt leány volt, a kinek vonzódása a rézbőrűhöz kétségtelenül hisztéria. Én ezt megmagyaráztam a fiúnak, a mire ez letett szándékáról. Mi elutaztunk Bécsből, a leány azonban úgy látszik, nem tágitott.

A rendőrkapitány *Cody* ezredes segítségével kihallgatta az indiánt, a ki azonban nem tud arról, hogy a leány Pestre jött volna. Ennek dacára rendőri megfigyelés alá helyezték a szerelmes rézbőrűt.

Solymossy Lajos báró a politikáról.

(Válassz egy körkérdésre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Pünkösdi számunk előtt több, a parlamenten kívül álló politikushoz kérdést intéztünk a jövő politikai helyzetről. Arra nézve kértük a véleményüket, hogy tartósnak hiszik-e a politikai békét, s ha nem, az ő nevezetük szerint milyen kérdésen fog a béke megfenekleni? A második aktuális kérdés az volt, hogy megmaradnak-e a jelenlegi pártkeretek s ha nem, milyen új pártalakulások várhatók?

A véleményt kérő levelek egyike, a mely *Solymossy Lajos* báró aradmegyei nagybirtokos, a borosjenői kerület volt országgyűlési képviselőjének címére szökött, elkésve érkezett s a báró csak elkésve válaszolhatott rá. Miután pünkösdi óta a fentemlített kérdések nem vesztették el aktuáltságukat, nem vesztett a késedelem által érdekességéből *Solymossy Lajos* báró válasza sem, amely így szól:

— A hozzám intézett kérdések mind-egyikére megfelelni nagyon nehéz, miután a próféták már kihaltak és akkor is csalódhatnék az ember következtetésében, ha minden következtetésének százféle kiindulási pontot adna. Józan ész szerint következtetni ma nem lehet, mert a következtelenségek korszakát éljük.

A béke megbomlásának legvalószínűbb előidézője csak valamelyes személyes ügy lehet, mely azonban a falak mögött szökött lejátszódni, s aligha lesz valamelyes elv, csak hogy mi avatatlanok legfeljebb ilyenbe burkolva fogjuk lenyelni.

A pártkeretek, azt hiszem, hogy megmaradnak, de nem a mai összeköttetésben, egymással kapcsolatban, mert *természetellenes*. A természeti erőkből pedig megvan a következetesség!

Apatelek, 1906. június 18.

Solymossy Lajos báró.

Vasut a tenger alatt.

(Alagut Ázsia és Amerika között.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 20.

Hatalmas szabású, szinte romantikusnak látszó terv foglalkoztatja most az orosz kormányt. Egy amerikai mérnökszindikátus Pétervárt a Behring-tengerszoroson keresztül *vasúttal akarja összekötni Newyorkkal*.

Ázsia kiterített térképén Irkutztól egy egyenes vonalat húzhatunk a Behring ut keleti oldalának fővárosáig, Wierchnickotymszkig és onnét tovább a szemben fekvő Alaska félszigeten Noma városáig. Ez a város négy vasúti vonallal van az amerikai kontinenssel összeköttetésben. Ezt az 5000 kilométert meghaladó sínhálózatot akarják hegyeken, őserdőkn, folyókon és veszélyes ingoványokon és oly területeken átvezetni, amelyeket az év 9 hónapjában hó borít. Ha minden kilométerre 200 ezer koronát számítanak, akkor az összes óriási munka *ezer millió koronát emésztene fel*. Ehhez járul még azután a legnehezebb feladat: egy hatvanegy kilométer széles és 50 méter mély tengersizoros által elválasztott két földrésznek az összeköttése.

Nagyon hasznos lesz, ha ez az óriási terv megvalósul, a Behring szorosban fekvő két kis szigetre, amelyek igénybevétele három, egyenként csupán 20 kilométer hosszú alagutat kellene furni. Az amerikai mérnökszindikátus pedig ezt az egész kolosszális művet a befek-

tetett tőkének legcsekélyebb kárpótlása nélkül át akarja engedni Oroszországnak. Az orosz kormány most az amerikai mérnökök által kidolgozott tervekkel foglalkozik.

A mérnök szindikátushoz tartoznak Amerika legnagyobb tőkével rendelkező vállalkozói és a nekik rendelkezésre álló óriási tőkéért, amely évenként körülbelül 45 millió korona kamatot hajt, semmiféle ellenszolgáltatást nem kérnek, sőt azt az ígéretet tették, hogy orosz célgáraknál mintegy 250 millió korona rendelkezést tesznek, ha Oroszország a tervezetet elfogadja. Ezzel szemben az amerikaiaknak az a követelésük, hogy Oroszország 90 évre koncessziót adjon, de mindamellett megmaradjon az orosz kormánynak az a joga, hogy 30 év eltelte után a vasutat és a hozzátartozó földet visszaválthassa. A vasutal összeköttetésben távirati vonalat is létesítenek, amely az orosz kormány felügyelete alatt lenne, azonkívül egy szibériai hitelbankot akarnak alapítani a gyorsmatosok hiteligényeinek a kielégítésére.

Andrássy az alkotmánypártról.

(A miniszter újságírói ajánl.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

Az országos választások lezajlása után jogosult szemrehányásokat tettek a választásokat vezető bizottságnak azért, mert csak egy-két hivatalos újságíró léptettek föl, holott a koalíció küzdelmében sok neves újságíró kiváló szolgálatakat tett a szervezett pártoknak.

Ezt a mulasztást most — úgy látszik — legalább részben reperálni akarja Andrássy Gyula gróf belügyminiszter. Az olaszliszka-i kerület választóinak maga helyett Béla Henrik újságíró, a Budapesti Hírlap politikai rovatvezetőjét ajánlja képviselőnek. Az ajánlást Andrássy választóival egy hosszabb nyílt levélben közölte, amelynek másik érdekessége az, hogy szinte kérve-kéri őket, kövessék továbbra is az alkotmánypárt elveit.

Andrássy leveléről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter az olaszliszka-i kerület választóihoz nyílt levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy a kassai mandátumot tartja meg és maga helyett Béla Henrik újságíró ajánlja. A miniszter meleg hangon szól Béjáról, akiről többek között a következőket írja:

Béla Henrik az elmúlt nagy válságban nagy érdemeket szerzett. Kezdetől végig linkadatlan kitartással küzdött azért az ügyért, amely az önké is volt s tehetsége, tudása és jelleme egyaránt méltóvá teszik őt arra, hogy a parlamentben helyet foglaljon. Benne önké a hazafias meggyőződést szolgáló sajtót jutalmaznak meg, azt, amely hált és elismerést érdemel.

Andrássy ezután így folytatja levelét:

Amidőn bucsuzom önöktől, egyéb kéréssem is van. Maradjanak hívek ahhoz a párthoz, amelyet eddig bizalmukkal megajándékoztak. A párt súlyos válság közepette — kérdés nélkül mondhatom — megállotta a helyét. Nemzetéért, alkotmányáért s szabadságáért férfiasan küzdött s kimutatta, hogy számítani lehet rá, amidőn komoly baj van és ehhez a hagyományhoz hű fog maradni a jövőben is. Mindig védője lesz azoknak a nagy kincseknek, amelyek nélkül a magyar nemzet elete üres is, veszélyeztetve is lenne. E mellett azonban az alkotmánypárt mindig azon lesz, hogy megkímélje a nemzetet az októli a nagy válságoktól, amelyek létaapjait fenyegetik. A nemzet és a király összhangjában keresi mind a két tényező érdekét.

Annál több joggal kérhetem a tisztelt választói közönségtől, hogy megmaradjon az eddig követett úton, mert az alkotmánypárt benső szövetségben él a 48-as párttal, vele együtt alkotta meg a kormányt és ma vele teljesen azonos politikát folytat. Megállapodás is van a két párt között, amely tiltja, hogy egymás kerületét hódítsák. A vállalt nagy munkára szervezett pártok megegyezésére alapítom kérésemet és ezért kérem az olaszliszka-i választókat, maradjanak következetesen önmagukhoz és hívek vezérükhez. Nem hiszem, hogy kéréssem jogtalan lenne.

Az aradi cselédmizériák.

A leánykereskedés titkaiból.

Mi van a cselédotthonnal?

(Székely leányokat Aradnak!)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Külön rovatot lehetne nyitni ezzel a címmel: Aradi mizériák. Nincs a vidék városai közül talán egyetlen sem, amely vezetői tehetetlenségének jóvoltából annyi mizériával dicsekedhetne, mint Arad. Drágaság, piaci botrányok, közlekedési és világitási anomáliák, az utcák siralmas locsolása, az utcák fáinak pusztítása, a külvárosok teljes elhanyagolása, gyalázatason rossz közbiztonsági viszonyok, a városzabályozásnak teljes elhanyagolása: mindez csak izlelítő abból az étrendből, melyet Arad polgárainak meg kell emészteniük.

A mizériák között nem utolsó sorban álló az aradi cselédmizéria sem. Ez is egyike azon kérdéseknek, melyek a rendőrség jóvoltából teljes elhanyagolásnak örvendenek. Idejénvalónak tartjuk, hogy ebben az ügyben is felemeljük szavunkat s reámutassunk azokra a mulasztásokra, melyek a város urait, de különösen a rendőrséget a cselédkérdésben terhelik.

Nincs cseléd!

Altalános a panasz, hogy Aradon nem lehet cselédet kapni. A három aradi cselédszerző irodában naponta százával fordulnak meg szobaleányt, szakácsnőt és mindenest kereső emberek, akik kénytelenek háztartásukat szolgáló nélkül vezetni, mivel nem találnak drága pénzért sem cselédet.

Ennek az állapotnak okául e pillanatban a közlegő aratást s a mezei munkák folytonos szaporulását lehetne felhozni, ha úgy nem állana a dolog, hogy a cselédmizéria ugyanilyen arányokban dühöngött már akkor is, amikor a mezei munkák még meg sem kezdődtek. Azt sem lehet állítani, hogy az Arad körül fekvő községek lakosságából elegendő cseléd nem kerülne ki: hiszen különösen a román községek szegény lakói egyenesen reá vannak utalva, hogy leányukat a városba küldjék pénzt keresni.

A cselédhiány okát tehát máshol kell keresni. Nem a bérvizonyokban, mert hiszen azok Aradon aránylag elég jók s a nagy cselédkereslet mellett a bérek is fokozatosan emelkednek. Az ok tehát más külső tényezőkben rejlik. Olyan tényezőkben, amelyek, sajnos, az egész országban erősen elharapóztak s amelyek első sorban a rendőrhatalóságok lelkét terhelik.

A Hungara.

Aki utánanézi a dolognak, tapasztalhatja, hogy Aradon a cselédek egy tekintélyes hányada idővel a szerelem papnői közé kerül. A cseléd, ha elhagyja

állását s hamarosan nem kap másik helyet: menthetetlenül elzüllik. Vagy csavargásra, lopásra adja a fejét, vagy más, biztosabb kereseti mód után néz. Ez a kereseti mód: a fertő.

Tudvalevő dolog, hogy Magyarországnak egyik igen kedvelt és közismert exportcikke a Hungara. Így nevezik azokat a leányokat, a kiket a Balkán államok nagyobb városainak nyilvános mulatóhelyei részére Magyarországból szállít a virágzó rabszolga-kereskedés, mely különösen az utóbbi években öltött olyan mérveket, hogy a határrendőrség felállítását is ennek a bajnak elharapódzásával indokolták elsősorban annak tervezői.

A hírlapok figyelmes olvasói majd minden héten olvashatják, hogy egyik-másik nagyobb vidéki városban leánykereskedőket csip el a rendőrség és hogy a határrendőrség szinte napról-napra toloncoltat vissza a határról fényes ígéretekkel elszédített szerencsétlen nőket. Az aradi sajtó azonban csak a legritkább esetekben vehet tudomást róla, hogy Aradon valami leánykereskedőnek baja esett. Ha két évenként egyszer elő is fordul ez az eset: a letartóztatott nő akkor is rendesen idegen. Ez azonban korántsem azt jelenti, hogy Aradon nem folya ép oly vígan a lélekvásár, mint másutt, — csak hogy itt közismert helyi titkos nagyságok foglalkoznak vele.

Csak nemrégiben történt, hogy egy szerencsétlen elcsábított leány öngyilkossági kísérlete s a kórházban történt kihallgatása kapcsán a rendőrség kénytelen volt tudomást venni egy ilyen lélekvásárral foglalkozó nő förtelmes üzemeiről. Azért mondjuk, hogy kénytelen volt, mert rendes körülmények között nem igen vesz tudomást a rendőrség azokról a hölgyekről, akiket Arad minden aranyifja különösen ismer s akik az alkalomszerzés és a leányokkal való kufárkodás nemes mesterségét egészen iparszerűleg űzik. Ha a rendőrség véletlenül kíváncsi volna, hogy kikről is lehet szó: szívesen kezére járunk e mótely kiirtásában.

Szóval: Aradról is szép számmal kerülnek ki Hungarák. Hogy miként és kiknek hozzájárulásával, arra majd később térünk reá. Elég ennyi is, hogy konstataljuk, amit konstatalnunk kell: hogy a cselédmizéria legfőbb oka a cselédek elzülése, illetve az attól való félelem, amely visszatartja Aradtól még azokat is, akik szolgálatot keresnek.

A Cselédotthon ügye.

Abban, hogy a viszonyok ma ilyesek Aradon s hogy a facér szolgálók ki vannak téve az elzülés veszedelmének: abban elsősorban ismét a torony alatt pihenő urak a hibásak. Már valósággal komikus, hogy mennyi ideje vajudnak a városbáza hivatalban az aradi Cselédotthon tervén. Mert ilyesmire már gondoltak.

Éveken át ülészttek, határoztak, vitatkoztak és csevegtek az urak erről a tervről, amíg eljutottak odáig, ahol ma vannak. Ma pedig tudvalevőleg nincsenek sehol: a Cselédotthon aktái békén pihennek a restanciák között. Elaludt ez az akció is, amint elaludt sok más mozgalom, amely a köz érdekében való volt bár, de talán elrabolt volna egy-egy félóracska a város urainak pihenő hivatalos óráiból. Már körülbelül egy esztendője nyugszik az egész mozgalom. Intézkedést nem tartott szükséges-

nek a rendőrség vezetője, hiszen csak néhány ezer adózó polgár érdekéről s néhány, az ellátástól megmentett emberről van szó.

Az aradi rendőrségről a bűnügyi osztály ügyeskező és szakavatott vezetője, *Gréc Nándor* főkapitány munkássága folytán az a hír terjedt el, hogy ez mintarendőrség. Hol van hát ez a mintasság? Miben rejlik? Az igaz, hogy a bűnügyi osztály ügyes kezekben van, hogy az iparügyi, kihágási osztály is rendjén végzi a maga dolgát. De a rendőrség, mint közigazgatási rendőrhatalóság olyan indolenciát, olyan elhanyagoltságot mutat, amely ellen sürgősen kell tenni valamit. A Cseléd-otthon ügyét részünkről besoroztuk a szemmel tartandó ügyek közé s annak idején számon fogjuk kérni az illetékes főtisztviselőtől, hogy mi történt ezzel a tervvel?

A segítség módja.

A cselédmizéria ellen addig is, amíg az illetékes hatóságok talán felébrednek, egyszerű társadalmi akcióval lehet védekezni. Olyan akcióval, amely egyrészt a cselédmizériák megszüntetésére vezethetne, másrészt fontos nemzeti érdeket is szolgálja.

A székelyföldről tudvalevőleg nagy arányokban mennek Romániába szolgálatot keresni a szegényebb községek leányai. Ezek a leányok idegenben részint elvesznek a magyarság számára, részint lélekfűrók kezeibe kerülnek s csak igen kis részük jut vissza a falujába. Az esztendő óta folyó székely akció, mely a lakosságnak a háziipar meghonosítása által akar kenyérkeresetet biztosítani, eddigelé még nem ért el olyan eredményt, aminőt vártak tőle s vannak vidékek, melynek lakosságára nézve ma is valóságos jótétemény volna, ha lányaiknak tisztességes kenyérkeresetet biztosítanának.

Nincs más hátra, mint az, hogy a cselédet kereső uriaszonyok összeálljanak s a Boros Beni körbe olvadt Aradi Székely Otthon volt vezetőit kérjék fel, hogy a székelyföldről, a székely akció vezetőjének közbenjárásával *hosszasanak Aradra székely leányokat*, akiknek próbaként félesztendői, vagy negyedéves szerződés biztosítottak. Ha ez a kísérlet beválna: legalább részben vége szakadna az aradi cselédmizériáknak.

Az új forradalom. A hadsereg lázong.

(Oroszország válsága.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

A Bielosztokból kiindult zavargások az egész orosz birodalomban nagy hullámokat vernek, Bielosztokban ugyan már nagyrészt helyreállt a nyugalom, de az ország többi részében egyre erősödik a forrongás és a sztrájkmozgalom. A hadsereget, amely itt-ott veszedelmes magatartást tanúsít, mozgósítani akarják, hogy így elejét vegyék az esetleges katonai forradalomnak.

Mai távirataink:

Pétervár, június 20. Jekaterinoszlav kormányzásban, Jusoka községben, ahol egy belga-németalföldi társaság szénbányái vannak, tegnap mintegy 8000 bányász dalolva és vörös lobogók alatt a pályaudvarra vonult, hogy gyűlést tartson. A bányászok a katonaságot, a melyet oda kirendeltek, hurrá-kiáltással üdvözölték. A katonaság a hurrá-kiáltásokat viszonozta. A népgyűlés nyugodt lefolyású volt. A csapatparancsnok falragaszokon közhírré tette, hogy

népgyűlések megtartása úgy a szabadban, valamint zárt helyiségekben tilos és hogy a gyűlés megtartása céljából nálánál összegyűlt néptömeget szükség esetén katonaság fogja szétoszlatni. A helyzet aggasztó.

Pétervár, június 20. *Dubaszov* tengernagy moszkvai kormányzó — mint egész határozottan beszél — nem fog állásába visszatérni. Dubaszovot a tengerészeti miniszterlumba fogják kinevezni.

London, június 20. A „Daily Mail” odeszsa levelezője sürgönyzi: *Kaulbars* tábornokot, a helyi parancsnokot nemrég értesítették, hogy több helyőrségben a hangulat olyan, hogy a csapatok agrár vagy más zavargások esetén vonakodni fognak kötelességüket teljesíteni és *semmi esetre se fognak fegyveres zavarsíndókra lépni*. Ez okból nem valószínűtlen, hogy tekintettel a katonasága a zendülők magatartására és a helyzet növekvő komolyságára, a hadügyminiszter meg fogja valósítani azt a fenyegetését, hogy 700.000 kozákokat fog *rendőri* szolgálatokra mozgósítani.

Pétervár, június 20. A kaukázusi helytartó a kormányhoz intézett jelentésében rendkívül aggasztónak mondja a helyzetet és egy hadosztály katonaságot kér a zavargások elnyomására. A hadügyminiszter erre azt felelte a helytartónak, hogy még csak egy dandárt sem küldhet neki.

Pétervár, június 20. Odesszából jelentik, hogy három kozákezred *fellázadt*, a zendülők azonban egyelőre nyugodtan viselkednek. *Kiebben*, a kormányzósági épület tegnap dél óta *lángokban áll*. Szobasztopolban az összes hadihajókat leszerelték és a matrózokat a szárazföldre vitték.

Bielosztok, június 20. Tegnap és ma százhat holttestet temettek el. A sebesültek közül, akiknek száma igen nagy, ötvenet megoperálás végett Varsóba vittek. A katonaságot valószínűleg eltávolítják Bielosztoknál és polgári őrséggel helyettesítik.

MULATSÁGOK.

Felsőbb leányok bucsúja.

Arad, június 20.

Kedves és vidám mulatságon találkoztunk ma este az aradi aranyifjuság. Az aradi *felsőbb leányiskola* a végzett növendékei, az intézetből való végleges távozásuk alkalmából, az intézeti ifjusággal egyetemben, ma délután nyári bucsu ünnepélyt rendeztek a városligeti mulatóban. Még délután öt órakor kivonultak együttesen, míg a tánc este hét órakor vette kezdetét. A mulatság, amely csak a hajnali órákban ért véget, kiválón jól sikerült. A bájos és buzgó rendezőség jótekonycélra fordítja a tiszta jövedelmet. A táncmulatságon jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Szemesné, Murádiné, Veróné, Mittler dr.-né, Antalfyné, Pókásné, Zoltainé, Reusné, Löwyne, Weinbergerné, Szücsné, Schattelesné, Juhászné, Rothné, Montagné, Löwinger dr.-né, Oraveiné, Erdélyiné, Ballané, Kovácsné, Joóné, Fehérné, Glückné, Medveczkyné, Schwarzné, Engelné, Korosiné, Probstné, Tapasztóné, Weinbergerné, Pollákné, Miskovicsné, Donáthné, Steinitzer dr.-né.

Leányok: Róth Böske, Vörös Magda, Szemes nővérek, Medveczky nővérek, Frick Emilia, Jó Sárika, Rosenberg Eszti, Mittler nővérek, Hajek Irén, Dömötör nővérek, Glück nővérek, Glück Irén, Erdélyi Otília, Rác Valéria, Löwy nővérek, Boros nővérek, Neuweit Elza, Schwarz Klárka, Klein Aliz, Klein Matild, Róth nővérek, Szücs Jolán, Kovács Terike, Engel Ilona, Fränkl nővérek, Löwinger Ilon, Strobl Rózi, Leopold nővérek, Weinberger Mariaka, Balla nővérek, Balla Boriska, Fetter Margit, Fischer

Margit, Mo'z Mariska, Korosy Vilma, Kondor Anna, Lőrinczy Vilma, Miskovich Elza, Probst Böske, Rác Lenke, Tapasztó Juliska, Donáth Elza, Flesch Juliska, Sonn Irma, Schwarz nővérek, Schatteles Böske, Szondi Irén, Pál nővérek, Murányi Irén, Murádi nővérek, Oravecz Anna, Pókász Margit, Biró Piri, Freud nővérek, Spolarics Margit, Hagetter Jolán, Herman Ella, Kilyen Irén, Brunhuber Ilona, Steinitzer nővérek.

(=) **Érettségi bál.** Az aradi kir. főgimnázium és áll. főreáliskola e hóban érettségizett növendékei érettségüknek első jelölül egy estétől másnap délig tartó bált rendeznek a városligetben, szombaton, azaz 23 án kezdődőleg. A meghívók már ma szétmentek.

Fedák visszavonulása.

(Primadonna, mint földbirtokos és versenytárló-tulajdonos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 20.

Fedák Sári tehát bevezet a dicsőség, hír dolgában talán soványabb, de nyugalom és boldogság tekintetében határozottan többet érő „virillista”-ság révébe.

A művész már berendezkedik a távozásra. Igen, berendezkedik, — birtokot vásárolt. A hontmegyei *Terény* község határában elterülő egyik birtokra esett *Fedák Sári* választása. A vásár gyors volt. Alig fordult ugyanis egy-kettőt a nap, a birtok megtekintése után a kisasszony megkötötte a vásárt s ma már a birtok 500.000 korona vételárért *Fedák Sári* tulajdona.

A birtokvétel természetesen művészi körökben igen sok találgatásra adott okot, ugyancsak az is, hogy miért vásárolt Hontban *Fedák Sári*, mikor már Beregben, az ő hazájában ezt megtette.

Egyik budapesti napilap munkatársa már fel is kereste a művészt, hogy ezeket az okokat kipuhatozza. Az interjú a következőképen folyt le:

— Miért vette ezt a birtokot? — kérdezte az újságíró. — Hiszen magának Bereg megyében is van birtoka, az csak kedvesebb magának, hisz az ott van a szülőföldjén.

— A beregi birtok... ugyan kérem, ne is beszéljen Bereg megyéről. Volt ott két birtokom is, eladtam mind a kettőt. Ha kell, még azt is letagadom, hogy ott születtem. Azok az emberek nem valók arra, hogy közlekedjen velük az ember. Pedig nekem köszönhetnek valamit. Beregszász! Kérem, hisz jóformán azt sem tudták, hogy ilyen nevű város van a világon, s mi volt a hála mindezért. Elkésérítettek engem és jó öreg szüleimet. Eh, nem is szeretek beszélni erről a bugris fészekről. Hanem Hont megye, lássa, az intelligens fészek.

— Hát olyan hirtelen volt szüksége a birtokra?

— Hát az igazat szólva, szükségem volt rá, *meg akartam kezdeni a visszavonulást*. No természetesen, ez nem megy olyan gyorsan, mert az én drága közönségemnek is tartozom valamivel. Ugy áll a dolog tudniillik, hogy még körülbelül *másfél évig játszani fogok*, egy évig azonban még bizonyos, hogy nem fogok visszavonulni a színpadtól.

Higyje el, nem frázis az, hogy fáj a szívem, hogyha a visszavonulásra gondolok, de meg kell tennem. Ezt meg kell tennem. Mielőtt azonban végleg elhagyom azt a helyet, ahol igazán oly sok gyönyörűségben s a szeretet megannyi nyilvánításában volt részem, színpadi szereplésem, minden szerénytelenség nélkül mondhatom, maradandó módon fogom megpecsételni.

— Ugyan . . .

— Egy olyan óriási szabású gyermeknapot fogok rendezni, amiről beszélni fognak a Kárpátoktól az Adriáig. Már decemberben hozzá fogok kezdeni a rendezéshez s rendezni fogom majdnem egy évig. Elképzelheti, hogy milyen kaliberű dolog lesz.

— Hallottam, hogy versenystállót nyit?

— Félig-meddig azt is jól hallotta. Egyelőre természetesen, míg máshol is vannak kötelezettségeim, nemcsak a sport terén, addig komolyan nem foglalkozhatom ezzel az ideával. Mihelyt azonban teljesen szabad leszek minden más irányú elfoglaltságtól, ezen kedvenc eszmémet is határozottan végre fogom hajtani.

De hát mindez a jövő kérdése, addig még sok víz fog lefolyni a Dunán s én is sok szerepet fogok még tanulni. Ez alatt az egy év alatt emberfeletti munkát akarok végezni. Még akarom hódítani az ellenségeimet is. Na . . . na, sohase próbáljon tiltakozni, nagyon jól tudom, hogy vannak ellenségeim, még pedig jó számmal.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportja. Az Aradi Kereskedők Köre kebelében alakult Kereskedelmi Alkalmazottak Segélycsoportja június 21-én, csütörtökön este 9 órakor, a kör helyiségében tartja alakuló gyűlést, a melyre a segélycsoport tagjait tisztelettel meghívjuk. A gyűlés sorrendje: 1. Jelentés az előmunkálatokról s az eddigi taggyűlésről. 2. A segélycsoport elnökének, két alelnökének és pénztárosának, ellenőrének és tíz tagu intézőségének megválasztása egy évre. 3. A tisztségbeszedés és működés módjainak megállapítása. 4. Indítványok. A szervező bizottság.

Leányrablás a fővárosban.

(Az újdöntők.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 20.

Budapesti tudósítónk jelenti:

K. Lajos budapesti munkavezető a minap bejelentette a rendőrségen, hogy a nála lakó 18 éves huga K. Erzsébet divatárúsnő, a hó 14-én, csütörtökön a munkából nem jött haza és azóta eltűnt.

A rendőrség megindította a nyomozást és a detektívek megállapították, hogy K. Erzsébet akkor este az üzlet előtt egy fiatalember várta, még pedig L. Gyula jelenleg állás nélküli fűszeres-segéd, aki a leánynak udvarolt és azt el is akarta venni, de a leány bátyja tudni sem akart a házasságról, mert a fiatalember nemcsak zsidó, de ráadásul szegény zsidó is. A detektívek azt hitték, hogy a fiatalember a leányt megszöktette, elmentek tehát L. Gyula lakására, ahol azt halották, hogy a fiatalember rendszeren jár haza, nála nincsen senki, de csütörtökön későn éjjel került haza, azóta roppant izgatott és folytonosan azt hangoztatja, hogy öngyilkossá lesz.

A detektívek már most rosszat sejtettek és L. Gyula keresésére indultak, meg is találták a főkapitányságon. A fiatalember ott ténfergett a Béla-utcai rész egyik második emeleti folyosóján, de bemenni sehova sem mert. Pedig nagy panaszja volt. A detektíveknek elmondotta.

Csütörtökön este kedvesével kísérték a Városligetbe. Az Iparcsarnok háta mögé kerültek és leültek egy padra. Egyszerre előttük állt két ember és az egyik reájuk förmedt:

— Hogyan mernek maguk ilyen szerelmeskedni? Azonnal mars be a kapitányságra!

Híába volt minden kérés, könyörgés, a kiabáló karonfogta a leányt, a másik ötöt és mentek. A játéktér felé indultak és kérdésére kísérelte azt mondotta, hogy a Hermina-uti laktanyába

mennek. Ő újra könyörgésre fogta a dolgot, mire az öt kísérelt ember megállt és tárgyalni kezdett vele. A másik ezalatt a leánynyal a sötétben eltűnt.

Az öt kísérelt azt mondotta: „No jó, menjen a fenébe, de hogy máskor ne jusson eszébe a nyilvános szerelmeskedés, itt van ez!” és jobbról-balról pofonütötte. Aztán elment. Ő a leány keresésére indult, el is ment a Hermina-uti laktanyáig, de az ajtóban álló rendőr azt mondotta, hogy oda detektív leányt nem hozott. Már napok óta bejár a főkapitányságra, de panaszt tenni nem mert.

A rendőrség most azt kutatja, hova lett a leány? Vajjon a magukat detektíveknek kiadó gazemberek büntetést követtek el, vagy a leány lett szégyenletében öngyilkossá? Az ehhez hasonló esetek különben a múlt nyáron gyakran fordultak elő a Városliget területén.

A Kossuth-szobor pályázata.

(A végleges hirdetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Az aradi Kossuth-szoborra a nagybizottság mai ülésén *kírta a pályázatot*. A tervezetet tudvalevőleg egy szűkebb bizottság készítette el. A szűkebb körű bizottság tervezetét a mai ülésen csekély módosítással elfogadták és megbízták az elnökséget, hogy a pályázatot a helyi lapokban, valamint az ország nagyobb sajtóközlőnyeiben tegye közzé. A pályázati feltételeken a nagybizottság csupán annyit változtatott, hogy a pályázótól nem 1:20, hanem 1:10 nagyságu mintát kíván.

A pályázati feltételek a következők:

I. Tervezendő Kossuth Lajos emlékszobra hatvanezer korona költséggel.

II. Az alapozás, talapzat, beton és kőművesmunkák és anyagairól, a tervező rajza és utbaigazítása szerint a bizottság gondoskodik, az építés vezetését, állványozást és egyéb munkálatokat házilag végezteti.

III. A pályázatban csak magyar honos művészek vehetnek részt. A művész minden tekintetben szabadon foghatja fel az emlék tervezetét, de a kivitel anyaga hazai öntésű ágyúbronz, a talapzata pedig bemutatandó mintaszerinti hazai kőanyag legyen.

IV. Az emlékmű helye, a városház előtti, a csanádi vasut és kincstári paloták közötti tér.

V. A jelígyével ellátott pályatervek 1907 március 15-ikéig Arad város polgármesteréhez küldendőkhöz.

VI. Kívánunk 1:10 arányu kész mintát.

VII. A pályázó művéhez a felhasználandó bronzöntvény összetételét ismertesse és nyilatkozzék: hogy a kitűzött összegért vállalkozik-e a megalkotásra?

VIII. A három legjobb pályaművet 2000, 1000 és 500 koronával váltja meg a bizottság. A kivittel való megbízás fölött szabadon rendelkezik.

IX. A pályaműveket — megbírálás után — tizenöt napig kiállítjuk.

X. A bírálatot országos szaktekintélyekkel együttesen, helyi bizottság végzi.

XI. A helyszínrajzot a pályázóknak megküldi a bizottság.

A nagybizottság ülésén *Institúris* Kálmán polgármester elnöklésével a következők voltak jelen:

Borhegyi Károly, Domonkos Lajos, Kepplich Jakab dr., ifj. Moskovitz Izidor, Molnár Lajos, Millig Mátyás, Nagy Sándor dr., Péterffy Antal, ifj. Löwy Mór, Pankov Viktor, Rosmanith Albert és Schwarcz Zeigmond titkár.

Dálnoki Viktor és neje.

(Mi történt az alispánnal?)

Arad, június 20.

Maksziányi Dezső, a Magyar Hirlap szinkritikusa most egy tárcasorozatban támadja a budapesti Nemzeti Színház igazgatóját, zajos eseteket mondván el a színháznál történő dolgokról. Teszi ezt olyanformán, hogy közben kolosszális leleplezések is történnek, melyek közül nem utolsó az sem, hogy *Dálnoki Nagy* Lajost nem is úgy hívják, ahogy hívják, hanem sokkal inkább *Viktornak*. Az alispán, aki életének e rejtett mozzanatát egész máig sikeresen eltitkolta, hoinap valószínűleg nagyon meg lesz döbbenve és így fog felkiáltani:

— Istenem, hát mégis kiderült!!

Ha azonban csak ennyi derült volna ki, az még nagyon jó volna. De kiderült más is. *Dálnoki Nagy* La . . . azaz *Viktornak* ugyanis *neje is van*. El kell hinnünk, hogy így áll a dolog, mert hiszen az alispánnak egyik jó barátja írja a következőket Maksziányinak felhasználás végett:

„Engedjék meg, hadd mondjak el én is egy vidám kis históriát arról, miképp bánnak a Nemzeti Színháznál mostanában az írakkal s az uri emberekkel. Egy jó barátomról, *Dálnoki Viktortól* van szó, ki az igazgató unszolására, majd egyenesen *hivatalos felhívására* írta meg a „*Pletyka*” című jóízű kis darabját. Midőn végre benyújtotta a vigjátékát, vele is elkezdődtek az oly hírhedtülté vált komédiák. *Nyolcszor* *csatlásk fel Aradról* az igazgató audenciájára s az igazgatói előszoba immár kortörténeti aakká vált szolgálja nyolcszor tagadta el gazdáját a felkértezt szerző előtt. Valamelyik befentes jóakarója aztán kitanította a derék alispánt, hogy az ily letagadás után elcsipheti az igazgató urat a kapuban. Ugy is történt. Az igazgató ur nagyon örült a véletlen találkozásnak s így szólt:

— En ma reggel adtam fel egy sürgönyt nekem Darabodra nézve már mindent rendbe hoztam a miniszteriumban s az *illetékes ur* becsületszavát adta, hogy helybenhagyó rendeletét e hét végéig leküldi nekem. Csak utazzál nyugodtan haza.

Az én Viktor barátom azonban ezuttal már nem ült fel az ily beszédnek s nem utazott nyugodtan haza. Ellenben *sürgönyözött a nejének*, hogy az igazgató sürgönyét bontsák fel s tartalmát táviratozzák meg. Higyjék el kérem, hogy egy cseppet sem volt meglepve, midőn azt a választ nyerte, hogy sürgönye természetesen nem érkezett. Szólt azonban egy iróbarátjának, hogy emlékeztesse a miniszteriumban azt az illetékes urat az ő ügyére. Hogy ez az illetékes ur, ki természetesen — az egész dologról mit sem tudott, mily arcot vágott s hogy mit mondott dühében, midőn hallotta, hogy már az ő becsületszavát is közforgalomba hozzák, azt amugy is elképzelhetik . . .

E kisdud hir olvasása után sürgősen kiküldöttük egyik munkatársunkat, hogy kérdezze meg a *Pletyka* szerzőjétől, hová tette a nejét. Munkatársunk azonban nem jutott tovább az alispáni hivatal előszobájánál, ahol könnyelműen a hajdutól kezdett kérdezősködni, mire ez rögtön a mantóért telefonált és addig is, amíg azok megérkeztek, gyümölcsöző letétként kezelte munkatársunkat. Megkötözte és elhelyezte az árvapénztárba, amely Krivány óta tudvalevőleg egészen üres.

Igy történt, hogy egyelőre nem vagyunk abban a kellemes helyzetben, melyben felvilágosítást adhatnánk az alispán neje felől. Mindenesetre el kell ismernünk, hogy *Dálnoki Viktor* ügyes ember. Mert így eltitkolni a nevét és a nejét: ez valóságos bozorkányság!

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: A Stomfal család, színmű. D. Ligeti Juliska és Dezső József vendégjátéka.
Péntek: Mary Anne, vígjáték. Bemutató előadás. D. Ligeti Juliska és Dezső József vendégjátéka.
Szombat: Vándorlegény, operett.

* A pletyka második előadása. Ma másodszor játszották az aradi színészek *Dálnoki Nagy Lajosnak A pletyka* című kétfelvonásos, bájos vígjátékát. Előkelő és nagy közönség nézte végig ma is a pattogó rimokban megírt darabot, amely ötletes fordulattal sok derűtséget kellett. A szerző, akit igen sokszor tapsoltak a lámpák elé, két koszorút és egy babérlantot, a nőszereplők pedig ezuttal is egy-egy csokrot kaptak. A szereplők közül *D. Ligeti Juliska*, *H. Novák Irén* és *Dezső József* tetszetek leginkább. A pletyka után *Dezső Józsefnek* az *Egy szál mirtus* című kedves és sikerült egyfelvonásos színművét adták elő, igen nagy sikerrel. A Dezső pár ezzel is remekelt, a darab többi szereplői hasonlóan megállították helyüket.

* *Uj postai kézikönyv.* *Heisinger* Antal zombori posta- és táviráda főosztályvezetője, hivatalos és tanuló ifjúság szükségleteire alkalmas, könnyen áttekinthető és kitöltött mintákat tartalmazó postai kézi könyve megjelent. Ezen kézikönyv a posta, táviráda, távbeszélő és postatakarékpénztár (cheque és clearing) főbb szabályait tartalmazza, továbbá tárgyalja a portamentességet és a postaintézethez való alkalmaztatás úját és módját. A mű olcsó ára mellett általános feltűnést kelt dus tartalma és bármely irányban kimerítő volta által. Tényleg rég érzett hiányt pótol és hivatalok, magánosok, intézetek, iparosok, kereskedők és általában bárki által legjobb eredménnyel használható és bármely könyvkereskedés útján vagy a szerzőnél 2 korona áron beszerezhető.

Megölte az unokáját.

(Gyilkos nagyné.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Borzalmas gyilkosság történt kedden Magyaróvár községben. Egy büntetett előéletű asszony, nem tudni miért megölte három hetes unokáját. A borzalmas esetről az alábbiakat jelentí magyarádi tudósítónk:

Dulház Léna kedden délután négy órakor megölte mostoha fiának, *Igra Juonnak* három hetes csecsemőjét. A gyilkosság elkövetésekor *Igra Juon* a feleségével a pataknál mosott. Az elvetemült asszony sósavas oldatot öntött unokája szájába. A tett után elfutott a patakhoz és azt mondta *Igra Juonnának*, hogy siessen haza, mert a kis leánya görcsösen sír. Ilyképen akarta elhárítani magáról a gyanút.

Igra Juonné lélekszakadva futott haza, ahol borzalmas állapotban találta gyermekét. A kis leány szája és nyelve teljesen leégett a maró oldattól. A kétségbeesett anya orvosért futott. De a segítség már későn jött. A kis leány az éj folyamán borzalmas kínok között meghalt.

A gyilkosságról másnap reggel értesítettek az aradi ügyészséget, amely *Posgay* Lajos dr. és *Auszerweil* László dr. orvosokat küldte ki a boncolás megejtésére.

A boncolást ma megejtették és kétségtelenül konstatálták, hogy a gyermek gyilkosság áldozata lett. Erre az elvetemült asszonyt letartóztatták és átkísérték az aradi ügyészség fogházába. Tettének okát a gyilkos asszony nem akarja bevallani. *Dulház* Léna nemrégiben másfél évi fogházra ítélte angyalceinálását az aradi törvényszék. Ügye most a kuriánál van.

Buffalo Bill Aradon.

(A világ legnagyobb cirkusza.)

— Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

Amerika legbiresebb különlegessége, a *Buffalo Bill* cirkusz, amely méreteiben felülmúlja a *Barnumnak* öt évvel ezelőtt Aradon járt cirkuszorlását is, nemsokára Aradon is felüti óriási sátorábrát. A *Buffalo Bill*-cirkusz most Budapesten tartja szenzációs előadásait, a hová Párisból érkezett.

A világsajtó és budapesti szereplésével kapcsolatban a fővárosi sajtó is az elragadtatás hangján beszél erről a cirkuszspeciálitásról. Egyedül néprajzi szempontból is megérdemli, hogy az intelligens ember is megtekintse. Indián csoportok és magyar csikósok mutatják be alovaglás művészetét. Hogy ezek mennyire eredetiek, mutatja az a körülmény, hogy a csikósokat két évvel ezelőtt éppen Aradon szerződtették.

A cirkusz tulajdonosi engedélyt kértek a várostól, hogy a társulat két napon át Aradon működhesse. A kérelmet *Varfassy* Lajos h. polgármester tegnap terjesztette a tanács elé, amely azt kedvezőleg intézte el. E szerint az óriási cirkusz július hó 10-én és 11-én összesen négy előadást fog Aradon tartani.

A cirkusz sátrai, amelyeket a vásártéren állítanak föl, negyvenezer négyszög méter területet foglalnak majd el. A terület átengedéséért a vállalat természetesen nagy bért fog fizetni a városnak, amelynek még nagyobb és közvetlen hasznát fog hajtani a két napos idegenforgalom. Azalatt a két nap alatt ugyanis Arad és a szomszédos községek között külön vonatok közlekednek, amelyek az egész megye területéről szállítják a cirkusz közönségét.

A *Buffalo Bill* cirkusz *Barnum* példájára a város négy pontján hatalmas hirdető palánkot állít föl. Ilyen hirdető-palánkok lesznek a Béla-téren, a Kossuth utca végén levő hídnál, a vár felé és az Ujaradca vezető úton. A vállalat ezeknek elkészítésével *Szántay* Lajos mérnököt bízta meg.

Terjed az arató-sztrájk.

Torontálmege veszedelme.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

A nábobok vármegyéjében, Torontálban, mint Szegedről táviratozzák, egyre terjed és veszedelmes arányokat ölt az arató-sztrájk. Az összes községekben mind több és több munkás teszi le a szerszámot. Magában a törökkanizsai járásban tizennyolc uradalom munkásai sztrájkolnak. A sztrájkolók zöme Törökkanizsán, *Tallán* Béla uradalmán van, de *Karácsonyi* Aladár gróf uradalmán is 1200 munkás hagyta abba a munkát. Hasonlóképpen szünetel a munka *Karlova* és *Beodra* összes uradalmaiban is.

A sztrájk keletkezéséről a főszolgabíró a következő értesítést küldte:

Vasárnap, június 17-én éjjel Törökkanizsán *Gyurics* Dusan házában a főkolompások titkos ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy kedden reggel a mezőkön közbelépnek és megakadályozzák a munka folytatását. Így is történt. Tegnap reggel mintegy kétszáz ember kaszával, kapával fölfegyverkezve, fenyegető magatartással arra kényszerítették a munkásokat, hogy hozzájuk csatlakozzanak. A munkások annyira megrettentek, hogy abba hagyták a munkát.

A sztrájkolók a vásártéren ültették föl ta-

nyájukat, ahol mintegy négyezer sztrájkoló gyűlt össze.

A főszolgabíró a főkolompások közül ötvenet letartóztatott és egyenként 8-10 napi fogházra ítélte őket. A sztrájkantányát — bár a tömeg fenyegető magatartást tanúsít — nem meri fölcsúztatni, mert csendőr kevés van, a katonaság pedig csak ma este érkezik meg Szegedről, ahonnan egy zászlóalj indult el.

A Ház elnöke a királynál.

(Az elnökség tisztelegése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

A képviselőház új elnöksége ma tiszteltett első ízben a királynál, hogy eléget tegyen annak az állandó gyakorlatnak, mely szerint a képviselőház alsó házában elnöke az alelnökökkel együtt megjelenik az uralkodónál megválasztása után s kifejezi hódolatát a felségnek. A tisztelegés lefolyásáról budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Bécsből táviratozzák a „Bud. Tud.”-nak: A magyar képviselőház új elnökségét ma délelőtt 11 órakor O Felsége magánkihallgatáson fogadta. Az elnökség tagjai, *Justh* Gyula elnök *Rakovszky* István s *Návay* Lajos alelnökök diszmagyarban jelentek meg.

Justh Gyula elnök rövid beszédet intézett O Felségéhez:

— A képviselőház új elnöksége — úgy mond — megjelent Felséged előtt, hogy kifejezést adjon hódoló tiszteletének és szeretetének. A midőn ezt tesszük, arra kérjük a Mindenhatót, hogy Felségedet a haza javára és a magyar nemzet örömeire még sokáig éltesse.

O Felsége válaszában köszönetet mondott a képviselőház elnökségének megjelenéséért és kifejezést adott annak a reményének, hogy az új elnökség vezetése mellett a képviselőház eredményes tevékenységet fog kifejteni.

Azután *Justh* Gyula elnök bemutatta O Felségének *Návay* Lajost, az új alelnököt. O Felsége azt kérdezte *Návay*-tól, hogy most először választották-e meg a képviselőház alelnökévé? A mikor *Návay* igennel válaszolt, O Felsége így szólt:

— De képviselő már korábban is volt?

A mikor *Návay* erre a kérdésre is igennel felelt, O Felsége azt a kérdést intézte hozzá, hogy melyik kerületet képviseli? Azután pedig azt kérdezte, hogy *Battonyán* lakik is?

A király azután *Justh* Gyulához fordult és kifejezést adott megelégedésének a felett, hogy a képviselőház az eddigi javaslatokat olyan gyorsan intézte el. O Felsége kérdezősködött, vajjon a képviselőháznak még sokáig lesz-e dolga? A mire *Justh* Gyula elnök megjegyezte, hogy a feliratot és a költségvetést kell ellentézni, a mely alkalmat a képviselőház egyes új tagjai bizonyára fel fognak használni arra, hogy szűz beszédeket elmondják. Mindazonáltal reméli, hogy a tárgyalások nem nyulnak tulságosan hosszúra.

O Felsége azután az aratási kilátások felől tudakozódott és ezzel kapcsolatban felhozta az arató-sztrájk ügyét. Kérdezte, vajjon valóban kell-e ilyen sztrájkot tartani? A mire *Justh* Gyula megjegyezte, hogy ott, ahol a nemzetközi szociálisták létszékelték be magukat, nevezetesen a Dunántul, fenforog az arató-sztrájk veszedelme, de ott, ahol az ujjászervezett szociálisták foglaltak tért, aligha kell komplikációtól tartani, mert ezek a munkásokat a sztrájkról lebeszélnek.

A király erre *Rakovszky* István alelnökhöz

fordult, akivel a delegáció tárgyalásairól beszélt. A király még egy ideig társalgott az elnökség tagjaival, akiket a rendkívül kegyes fogadtatás nagy meglepetéssel tölt el.

A Ház elnökségének felvonulása külső pompájánál fogva, — a három kocsi bakján, melyben az elnökök a kihallgatásra hajtatva, egy-egy vörös díszegyenruhás képviselőházi szolgát, — feltűnést keltett Bécs város utcáin. — Justh Gyula elnök a kihallgatás után visszatért az Imperial szállóba, azután pedig az osztrák képviselőházba ment, hogy látogatást tegyen Vetter gróf képviselőházi elnökkel. A magyar képviselőház elnöke meglátogatta azután a közös minisztereket.

Justh délután 5 órakor visszatért Budapestre.

Széchenyi István gróf holttestét megrabolták.

(Betérés a nagyeceni sirboltba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 20

A legnagyobb magyarnak, Széchenyi István grófnak emléke iránt lelketlen gonosztevők oly durva merényletet követtek el, amelyről csak szégyenkezve adhatunk hírt. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behomultak a nagyeceni-sirboltba, ahol közel félszázada örök álmát alussza a nemzet büszkesége, feltörték a koporsókat és Széchenyi István gróf holttestét megfosztották ékszerekkel díszített ruhájától.

A halottrablás ma már meglehetősen közönséges büntetés, amely a művelt nyugaton is gazdagon burjánzik. De arra nem emlékezünk, hogy akadtak volna elvetemedett gazok, akik nemzetük egyik legtiszteltebb és haló porában is áldott fiának holttestét megrabolták volna. Szinte halljuk már nagyszámú ellenségeink kárörvendő kiáltásait, hogy Magyarországon, amely a kulturnemzetek közé sorolja magát, ilyen aljas merénylet megtörténhetett. Herosztrateszei azonban minden nemzetnek vannak.

A beestelen merényletről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Felháborító esetet jelentenek Sopronból. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a Széchenyi-grófok nagyeceni sirboltjába, feltörték három koporsót, köztük Széchenyi István gróf üveggel fődött koporsóját és ellopták a nagy halott ékszerekkel díszített ruháját.

A másik két koporsóban egy Széchenyi gróf püspöknek és egy grófnőnek porai feküdtek. A kegyeletsértő tettesek ebben a két koporsóban is kincseket sejtettek, de rég elporladt ruhadarabokon kívül mást nem találván, megrongálták és feldöntötték a két koporsót.

Az esetet a soproni Szent Benedek-rendi főgimnázium növendékei vették észre, akik minden évben ki szoktak rándulni a nagy halott sirboltjához. A csendőrség megindította a nyomozást a tolvajok kiderítésére.

Későbbi távirat jelenti: Az ügyészséghez érkezett első hírek a vizsgálat eredményét következőképp módosítják:

A betérés még hétfőn éjjel történt, de csak kedden reggel jelentették föl. A tettesek az épület ablakának vasrácsát főlszakították és így hatoltak be a kriptába. A sirboltban Széchenyi Pál gróf, hí-

neves volt kalocsai érsek koporsójára ereszkedtek le és hogy a többi koporsóhoz jussanak, a fedő márványlapját össze kellett zuzniok.

A tettesek feltörték a csecsemő-korban elhunyt Julianna grófnő, Széchenyi Gyula grófné és Eugenia grófnő koporsóját. Mindháromban ékszereket kerestek, de nem találtak. Azután Széchenyi István gróf koporsóját törték föl és leszedték a halotról azokat a ruhákat és ékszereket, amelyeket öngyilkosságának elkövetésekor viselt. Így elvitték a szalonkabátját és három centiméter széles borzsiáját. Távozásuk előtt Széchenyi Pál gróf, a volt kalocsai érsek koporsóját is fölfeszítették, a halott kezét eltörték és mellét bezúzták. Itt is aranykeresztet kerestek, de nem találtak.

A betörés nyomaiból arra lehet következtetni, hogy hárman követtek el. A szomszédos lakók háromnegyed tiztől éjfélig hallották is a zajt, de oly annyira babonások, hogy nem mertek a temetőbe menni.

Hogy győzte le Debrecen Aradot?

(Egy furcsa versenyről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20

A debreceni tornaverseny utójátékaként ma a következő levelet kaptuk az Aradi Athletikai Klub vezetőségétől:

A helybéli lapok tegnapi száma megemlékezik azon pótversenyéről, mely az Aradi Athletikai Klub és a Debreceni Tornaegyesület között volt megtartandó, s melyről a debreceniek kerültek ki győztesen, mert az A. A. K. a versenytől visszalépett. Bár a hír a valóságnak megfelel, nehogy oly színtben tűnjék fel egyesek előtt a dolog, mintha az A. A. K. nem merészelt volna fölvenni a küzdelmet Debrecennel, alább közreadjuk az egész esetet úgy, amint történt.

A debreceni országos tornaversenyen a magasugrásból két csapat került be elsőnek holtversenyben, a Debreceni Tornaegyesület és az A. A. K. Az egyéni verseny első győztese ugyancsak holtversenyben a debreceni Zöld János és az aradi Ziffer Sándor között oszlott meg. Tekintve, hogy mindkét számról tiszteletdíj volt kifizetve, az tehát egy újabb verseny keretében volt eldöntendő. Arad javasolta, hogy az újabb versenyre Debrecen jöjjön Aradra s itt tartassék meg a mérkőzés, ami a revanche természetéből kifolyólag érthető is. Az A. A. K. már akkor meghozta az áldozatot, mikor az országos versenyre nagy kiadások árán Debrecenbe utazott s ott az utazás fáradalmaitól megviselve, felvette a harcot a jól kipihent D. T. E. csapatával. Arra az esetre, ha Debrecen nem volna hajlandó Aradra jönni, az A. A. K. javaslatba hozta a verseny megtartására a nagyváradi versenypályát, mely a két város között fekszik, az utazási költség és a távolság majdnem egyenlő s mindkét csapat egyforma eséllyel indul a versenyre.

Debrecen azonban egyik ajánlatot sem fogadta el, hanem azt javasolta, hogy minden csapat otthon mérkőzzék s amelyiknek eredménye, — melyet az országos tornaszövetségnek megsürgönyöznek — jobb lesz, azé a tiszteletdíj.

A versenynek ilyenkénti eldöntése a lehető legnagyobb abszurdum. Verseny csak egy és ugyanazon időben, helyen és eszközökkel, tehát teljesen egyenlő körülmények között

jöhet létre. Egy és ugyanazon díjért két különböző városban küzdeni ugyanegy időben, sportszerűnek nem mondható. A debreceni pálya például összehasonlíthatatlanul jobb az aradnál s ez a magasugrásnál nagyon fontos; megtörténhetik, hogy a verseny napján Debrecenben gyönyörű idő, Aradon pedig szakadó zápor van; mi történik akkor ez a verseny is reális lesz? S hogy ezen legújabb sportsodabogár a debreceniek nagy gaudiumára mégis létrejött, abba a főérdem az országos Tornaszövetséget illeti.

Ez a derék testület ugyanis legutóbbi ülésén a műszaki (?) bizottság meghallgatása után úgy határozott, hogy a döntő mérkőzés a tiszteletdíjért június 17-én, az elmúlt vasárnapon tartassék meg Aradon és Debrecenben. A debreceni csapat meg is cselekedte a szükséges ugrásokat. A műszaki bizottság szakértői okoskodásának eme csodálatos megnyilvánulását a szövetség merev álláspontját, melylyel ehhez, a levelező magasugrás versenyhez ragaszkodott, az A. A. K. magára nézve jogtalanabbnak és sérelmesnek találván, az elajta versenytől elállott s kijelentette, hogy ilyként a díjra igényt nem formál.

A Debreceni Tornaegyesület tehát a szövetség közreműködésével eképen olcsó győzelemhez jutott; reméljük azonban, hogy a jó debreceniek nem fognak kérni az elajta győzelemből s igyekezni fognak az Aradi Athletikai Klub csapatával a tiszteletdíj kérdését egy reális verseny keretében eldönteni. A tornaszövetségnek ehhez hasonló beavatkozásától pedig mentse meg atletáinkat a tornászok jóságes Istene.

Barabás Aradé marad.

Az elkésett lemondó-levél.

Az összeférhetlenségi bizottság dönt.

Egy rendkívüli eset.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 20.

Az aradi mandátum sokat emlegetett ügyében ma szenzációs fordulat történt. Barabás Béla ugyanis elkésett az aradi mandátumról való lemondásával s most már az összeférhetlenségi bizottság fog dönteni a fölött, melyik mandátumát kell megtartania. A házszabályok értelmében ez a határozat csak olyan lehet, amely szerint Barabás Arad képviselője marad. Legalább ezt mondja a törvény betűje, ámbár nem tudható, hogy az összeférhetlenségi bizottság nem él-e törvénytárgyalási jogával s nem mondja-e ki, hogy mivel a lemondással a törvény szellemének már elég tétetett: azt respektálni is kell.

Annyi bizonyos, hogy az aradi mandátum sorsa teljesen az összeférhetlenségi bizottságtól függ, miután annak határozatát a Ház vita és határozathozatal nélkül respektálni köteles. Nyolc nap mulva tehát egészen világosan fog előtűnk állani a helyzet, hogy választunk-e, vagy sem.

Az érdekes és a magyar parlamentáriszmus történetében páratlan esetről a kormány két felhivatalosa hozott legelőbb híradást. A hír a kora délutáni órákban érkezett Aradra s az Aradi Közlöny különkiadása révén csakhamar elterjedt az

egész városban, ahol azonban nagyon hitetlenül fogadták. Az ellenvetések alapja az volt, hogy az aradi függetlenségi párt elnökhelyettese, *Avarffy Imre* dr. két ízben is figyelmeztette Barabást a lemondási határidőre s a lekéséssel járó következményekre. Első ízben 10-ikén, másodízben 14-ikén. Szinte teljesen érthetetlen volt tehát, hogy a késés mégis megtörtént.

Egyebekben nagyobb emóciót csak a jelöltek és az érdekükben már előre is korteskedők gárdájában keltett a hiradás. A közhangulat egészen hidegen fogta fel a hirt, mert senki sem talált lelkesedni valót azon, hogy Barabás az aradi mandátumot akarata elleuére és csak véletlenségből tartja meg. Az érdekes ügygyel összefüggő hireink budapesti tudósítónk távirati jelentése alapján az alábbiak:

Félhivatalos jelentések.

A félhivatalos hiradások a következők: Bécsből jelentik a *Magyar Távirati Irodának*:

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, ma délelőtt felkereste *Barabás Béla* orsz. képviselőt a delegációs ülésen és jelezte neki, hogy megkapta ugyan az aradi képviselőségről való lemondását tudató levelet, *ez azonban elkéselt*. Barabást rendkívül meglepte ez a nem várt értesülés, de *Justh Gyula* elnök kijelentette, hogy kénytelen a házszabályok 138. §-át alkalmazni, a mely szerint ezt az ügyet döntés végett az összeférhetlenségi bizottsághoz fogja utasítani. Annak a bizottságnak pedig elő van írva, hogy azon megbízó levél megtartását kell Barabás részére kimondania, *a hol előbb választották meg őt*. A bizottságnak 8 nap alatt kell döntenie és előreláthatólag úgy határoz, hogy Barabás Béla az aradi képviselőséget tartsa meg.

Ennélfogva a budapesti VII. kerület képviselősége fog megüresedni és ebben a kerületben új választás fog elrendeltetni.

A *Bud. Tud.* így ír az esetről:

Mint a Budapesti Tudósító értesül, a székes-főváros VII. kerületében új választás lesz. Az a levél ugyanis, a melyet *Barabás Béla* a képviselőház elnökéhez intézett és a melyben kijelenti, hogy a fővárosi VII. kerület mandátumát tartja meg, későn érkezett meg a képviselőházba, úgy, hogy az összeférhetlenségi bizottság, a melyhez az ügy átteendő lesz, a törvény értelmében azt fogja kimondani, hogy Barabás Bélának *Arad város mandátumát kell me tartania*, a hol legkorábban választatott meg. Ilyenformán a főváros VII. kerületében új választás lesz.

A házszabályok parancsolnak.

Barabás Béla ügye ma Budapesten, politikai körökben a legnagyobb szenzációt keltette, mert hasonló eset a magyar parlamentarizmus történetében még nem fordult elő.

A házszabályok XXI. szakasza ekként intézkedik:

Aki több kerületben választatott meg, a megbízólevelek iránti igazolási eljárás befejeztől számított nyolc nap alatt tartozik nyilatkozni az iránt, hogy melyik választókerület képviselőjét fogadja el.

Barabás mandátumának igazolása óta elmúlt a nyolc nap s azóta ülés nem lévén, az elnök nyolc napon belül nem jelenthette be a Háznak lemondását. Mindenki azt hitte tehát, hogy a Ház leg-

közelebbi ülésén fog ez a bejelentés megtörténni, tekintet nélkül arra, hogy a bejelentés pontosan nyolc napon belül történt-e meg, amiről végre is csupán magának az elnöknek van tudomása.

Az azonban másként történt s ezen nagy a megdöbbenés, sőt, a megütközés is a függetlenségi pártban. Vannak, akik épen azért, mert olyan nagy küzdelem után sikerült csak a kerületet a 67-esektől a 48 számára megnyerni, *67-es intrikát emlegetnek*.

A házszabályok 158. szakasza, amelyre *Justh Gyula* hivatkozik, így szól:

Ha azon képviselő, aki több választókerületben választatott meg, a házszabályok 21. és 107. szakaszal értelmében a kitűzött határidő alatt nem nyilatkozik, a Ház elnöke az összeférhetlenségi állandó bizottsághoz utasítja, amely az elnök értesítésének vételétől számított nyolc napon belül tartandó ülésében határoz afőlről, hogy az illető melyik kerületet fogja képviselni és kijelenteni, hogy ennek folytán mely kerület, illetőleg kerületek maradnak képviselők nélkül.

Ha a kérdéses kerületekben a választás nem egy napon történt, a bizottság az illető azon kerület képviselőjének mondja ki, amelyben a választás korábban ejtetett meg. Ha pedig a választások egy napon történtek, nyílt ülésben eszközölt sorshuzás dönt fölötte.

A bizottság ezen eljárásáról a Háznak jelentést tesz, amely ennek alapján az újabb elrendelő választások iránt intézkedik.

Nagy Sándor dr. a lemondásról.

Egyik munkatársunk ma beszélgetést folytatott *Nagy Sándor* dr. országgyűlési képviselővel, aki így nyilatkozott az ügyről:

— A törvény rideg magyarázata szerint tényleg az volna a helyzet, hogy az állandó összeférhetlenségi bizottság kimondja, miszerint Barabás azt a mandátumot köteles megtartani, ahol első ízben választották meg. Ez esetben tehát az aradi mandátumot volna köteles megtartani. De a törvény szelleme szerint csupán az a cél, hogy senkinek se legyen két mandátuma. Barabás azonban, habár elkésve is, lemondott az aradi mandátumról. Az összeférhetlenségi bizottság csak abban az esetben volna köteles az aradi mandátum megtartása mellett döntenie, ha Barabás nem nyilatkozott volna. Mint-hogy azonban a nyilatkozat megtörtént, s így a törvény szellemének Barabás eleget tett, véleményem szerint az összeférhetlenségi bizottság eljárása tárgytalanná vált és csupán Barabás lemondásának tudomásul vételére fog szorítkozni. Hogy *Justh Gyula* házelnök mégis az összeférhetlenségi bizottság elé utalta az ügyet, az természetes. A lemondás ugyanis elkésve érkezvén be, saját hatáskörében nem intézkedhetett. Ha az összeférhetlenségi bizottság kimondaná, hogy Barabás Béla a budapesti mandátumot nem tarthatja meg, akkor előállhatna az az eshetőség, hogy Barabásnak *nem maradna mandátuma*, hiszen az aradi és nagyvárosi mandátumokról már lemondott s lemondást visszavonni nem lehet.

A VII. kerület nézete.

Földes Gyula, a budapesti VII. kerületi függetlenségi párt elnöke ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Félreértésen alapul az esti lapoknak bécsi jelentések nyomán közölt az a hire, hogy *Barabás Béla* a főváros VII.

kerületének megválasztott képviselője, a képviselőház házszabályaiban megállapított határidőn túl jelentette volna be a házelnöknek az aradi mandátumról való lemondását és hogy ennek folytán az összeférhetlenségi bizottság a házszabályok 158. szakasza értelmében csak úgy határozhat, hogy Barabás az aradi képviselőséget tartsa meg.

A házszabályok 21. szakasza ugyanis azt írja elő, hogy a megbízó levelek iránti igazolási eljárás befejeztől számított 8 nap alatt tartozik nyilatkozni az iránti, hogy melyik választókerület képviselőjét fogadja el. *A házszabályok ezen rendelkezésének Barabás eleget tett*. Barabás ugyanis az igazolástól számított nyolcadik napon írásban bejelentette a képviselőház elnökének, hogy lemond az aradi képviselőségről és így az a körülmény, hogy a Ház elnökéhez ez a bejelentés esetleg később érkezett, egyáltalán nem változtat azon a már beállott jogállapoton, hogy Barabás a főváros VII. kerületének képviselője.

Barabás újra fellép Pesten.

E nyilatkozat után politikai körökben különösnek találták egy kormányparti köznyomatot, a *Pol. Ért.*-nek alábbi hiradását:

A *Barabás Béla* elkéselt levele folytán megüresedő VII. kerületben már is megindultak a kombinációk a jelölt személyére nézve. A multkor megbukott *Ehrlich*-klikk újból fölveszi a küzdelmet és kettőzött erővel fog dolgozni azon, hogy a multkori választáson szenvedett csorbát kiköszörölje. *Ehrlichék* erzsébetvárosi körében ma csak kevesen voltak főnn, mert kevesen értesültek a dologról. Hir szerint holnap összeülnek a kaszinó vezetői és megvitatják a további teendőket.

A VII. kerületi függetlenségi párt még nem tanácskozott a nem várt körülményről, de értesülésünk szerint *Barabást* újból fogják jelölni.

P. Szép Olga meghalt.

(A színészet gyászja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 20.

A magyar színészetnek ismét gyászja van. Egy fiatal szép asszony halt meg tegnap este Budapesten, a legjobb és legbájosabb drámai színésznők egyike: *Pintér Imréné Szép Olga*, az aradi közönség egykori dédelgetett kedvence.

Várstlanul jött a hír, amely mélyen lesújtotta a korán elhunyt művésznő minden jó ismerősét és bizonyára megilletődést fog kelteni a közönség szélesebb rétegeiben is. *Pintérné Szép Olga* az utóbbi években gyöngékedett ugyan, de senki sem gondolta, hogy betegsége legyőzhetetlen fiatalos, duzzadó életerejét és erőitől az életerős művésznő asszonyt családjától és művészetétől. A tavasszal súlyos betegséggel esett ágyának a művésznő, állapota mind rosszabbra fordult és tegnap este bekövetkezett a katasztrófa. Haláláról ezt a gyászjelentést adták ki:

Pintér Imre mint az elhunytak férje; ifj. *Pintér Imre*, *Gyula*, *Laci* és *Irén* mint gyermekei; *Dezséry Gyula* és neje szül. *Gonzaú Mária* mint szülők; özv. *Hufnagel Józsefné* sz. *Müller Matild* mint anyósa; *Dezséry Emma* mint testvére a maguk, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik az összes ismerősök és jó ba-

rátalnak a szeretett és felejthetetlen jó hitves, illetve édesanyjuk, leánya, menyje, testvér és rokon: *Pintér Imréné* született Szép Olga urnőnek folyó 1906. évi június hó 19-én esti 6 órakor hosszas szenvedés után életének 34 ik, boldog házasságának 16 ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 21-én csütörtökön délután 3 órakor fognak Budapesten a gyászházban: VII ker. István-u. 11. sz. alatt a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni, és innen Vácra szállítván ott l. hó 22-én pénteken délután 4 órakor ujalagos beszentelés után az ettani róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miséidőzöt az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 28-án szombaton reggel 8 órakor fog Budapesten az Erzsébetvárosi plébániatemplomban az Urnak bemutatni. Budapest, 1906. június hó 20-án. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Pintérné Szép Olga a Leszkay-rezsim derekán három évig volt egyik legkimagaslóbb tehetségű tagja az aradi színtársulatnak. A szó szoros értelmében dőlegetett kedvence volt a közönségnek és erre méltán rá is szolgált. Színész-családból származott, korán lépett a világot jelentő deszkákra s előbb a legjobb a naiva, később a legbájosabb vígjátéki szubrett volt a vidéki színpadokon. Feltűnt tehetsége a fővárosban is s Leszkay a Víg-színházról csábította el 1897-ben a férjével együtt. Egyik fényes sikert a másik után aratta színpadunkon. A leghíresebb *Mária* volt az Egérben és Nagymamában, fényes szerepe volt az Aranyember *Noémi*-je, emlékezetes sikereket aratott az aradi színházban *Trilby*-vel, a Gyurkovics lányok *Mici* jével s egész csomó más szereppel.

Pintérék 1900 tavaszán távoztak Aradról. Szép Olga Nagyváradon volt azután három évig ép oly kedvence a közönségnek, mint előzőleg Aradon és mindenütt, a hol csak megfordult. Harmadik éve már Budapesten a Népszínházban játszik *Pintér Imre*, míg neje — aki az utóbbi években gyöngékedett — nem vállalt újabb szerződést, csak a nyári hónapokban lépett fel a Városligeti színpadon.

HIREK.

— **Oravica pusztulása.** *Oravica*-ról táviratozzák: Az Oravica fölötti hegyen hegyesuszamlás a patakok vizét oly nagy mennyiségben leszoritotta a város völgyébe, hogy néhány perc alatt *másfél méter magas víztömeg öntötte el a várost.* Az összes üzletek viz alatt állanak, a kereskedők értékes áruraktárai *elpusztultak.* Két ház már összedült és bizonyosra veszik, hogy az éj folyamán a vályogból épült házak nagyobb része is összeomlik. Az ár *két gyermeket elsodort,* az aszfaltburkolatot fölszakította és egy épülő házról 300—400 kilogram súlyú vasgerendákat vitt magával. A hatóság a lugosi alispántól táviratilag segítséget kért.

— **Ankét a Duna—Tisza csatorna ügyében.** *Budapest*ről táviratozzák: Ma délután 3 órakor *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter elnöklété alatt a Duna—Tisza-csatorna ügyében ankét volt. *Kossuth* a megjelentek üdvözlése után fölkereste őket, hogy szabadon nyilvánítsák véleményüket azokról a tanulmányokról és tervezetekről, amelyek a szaktanácskomány előtt fesszenek. *Kvassay* Jenő földművelésügyi miniszteri tanácsos szerint helyesebb volna a csatorna torkolatát *Szolnokot* megjelölni, míg *Hieronymy* Károly szerint Budapest—Csongrád között kell a csatornát kiépíteni. Fölszóaltak még *Miklós* Odön és *Kovács-Sebestyén* Aladár, kik a csatorna sürgős kiépítésére kérték a kormányt. *Ludvig*

Gyula Máv. elnökgazgató azt fejtegette, hogy a vasuti szállítás olcsóbb a vízi uton való szállításnál. Esti 8 órakor *Kossuth* a tanácskozást, amely 2—3 napon át fog tartani, holnapra halasztotta.

— **A néppártot felelőségre vonják.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: A függetlenségi pártkörben tegnap este sokat beszéltek arról, hogy vajjon nem-e volna tanácsos sürgetni a *vezérőlbizottságnak* újbóli megválasztását. Erre most azért volna szükség, mert a néppárt a delegációban olyan magaviseletet tanúsított, amiért okvetlen *magyarázatot kell kérni tőle.* Erre pedig az egyetlen illetékes és alkalmas forum a *vezérőlbizottság* volna.

— **Zichy János delegációs ebédje.** *Bécs*ből táviratozzák: *Zichy* Aladár gróf, a felség személye körüli miniszter ma a magyar és osztrák delegátusok tiszteletére ebédet adott, a melyen a közös minisztereken, a két miniszterelnökön, a delegációk elnökein és alelnökein kívül számos delegátus vett részt.

— **Enyedy Lukács meghalt.** *Budapest*-ről táviratozzák: *Enyedy* Lukács közgazdasági író, nyugalmazott miniszteri tanácsos ma 61-éves korában meghalt.

— **Harmadosztályu kocsik a gyorsvonatokon.** *Budapest*ről táviratozzák: *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy harmadosztályu kocsikkal kísérletezzenek, mennyivel nehezítik meg a gyorsvonatok súlyát. A kísérleteket a Budapest—Marchegg és Budapest—Bruck közötti vonalon végzik, egyelőre személyszállítás nélkül.

— **A nemzetiségi képviselők felirata.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza, hogy a *nemzetiségi csoportnak* mára hirdetett értekezlete elmaradt s vasárnap délután 4 órára halasztották, amikor is tárgyalás alá veszik *Polit* Mihály dr. felirati javaslatát.

— **A közös pénzügyminiszterium áthelyezése Budapestre.** *Bécs*-ből táviratozzák, hogy a magyar delegáció pénzügyi albizottságának *Harkányi* Frigyes báró elnöklété alatt tartott mai ülésén elfogadták *Buzáth* Ferenc határozati javaslatát, mely szerint a paritás szempontjából nemcsak igazoltnak, hanem szükségesnek is tartják a közös pénzügyminiszteriumnak *Budapestre* való áthelyezését.

— **A horgyaljai motoros építkezésének befejezése.** Az aradhegyaljai motorvasut építése immár befejezéséhez közeledik. Néhány hét leforgása alatt a közel hatvankilométert kitevő vasut felsőépítménye teljesen készen lesz. A vasutnak a közforgalomra való bocsátását augusztusra tervezi az igazgatóság.

— **Egy színész halálos balesete.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: *Báthori* Vilmos jónövű kassai színész beteg nővéréhez táviratilag *Rákos-Csabára* hívták. *Báthori* tegnap este *Budapestre* érkezett s azonnal tovább utazott *Rákoscsabára.* Az utazástól kifárasztott színész elmulasztott *Rákoscsabán* kiszállani s már közel *Pécel* állomáshoz vette észre mulasztását s a lassan menő vonatról kinyugrott. Ma hajnalban *Rákoscsaba* és *Pécel* állomása között aztán összeroncsolva lőtték meg *Báthori* holtestét. A pestvidéki törvényszék azonnal megindította a vizsgálatot.

— **A csehországi árviz.** *Beneschau*-ból jelentik: Az árviz után újabb veszedelem fenyegeti *Konopist*-ot, *Ferenc Ferdinánd* főherceg uradalmát. Oriási hőség van a környéken és a tikkasztó melegben az a kevés víz is fölszikkadt, ami a gátrepedés

után a csatornában megmaradt. A száraz mederben a halak eldöglenek és annyira megfertőzik a levegőt, hogy a trónörökös kénytelen volt *Konopistból* elutazni.

— **Vertán Péter a miniszteriumban.** A belügyminiszter *Vertán* Pétert, az országos kívándorlás ellenőrzésével megbízott anyakönyvi felügyelőt *Temesvárról* *Budapestre*, a miniszteriumba helyezte át. *Vertán* Péter augusztus elsején költözik fel *Temesvárról* *Budapestre.*

— **Az aradi tanítóképző új igazgatója.** A hivatalos lap mai száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak az aradi állami tanítóképző igazgatói tiszteire vonatkozó döntését, amely, amint ismeretes, *Szabó* József nyugalmába vonulása folytán vált szükségessé. A döntés által elestek mindazok a kombinációk, melyeket a küszöbön álló kinevezéshez fűttek. Az állást ugyanis áthelyezés útján töltötték be. A miniszter *Láng* Mihály pápai elemi iskolai tanítóképző intézeti igazgatót jelen minőségében az aradi állami elemi iskolai tanítóképző-intézetbe helyezte át.

— **Sztrájk egy aradi műhelyben.** Megirtuk, hogy *Sebesy* Ferenc aradi asztalos-mester munkái, hétfőn reggel beszüntették a munkát. A békéltetési tárgyalások folyamán *Sebesy* hajlandó volt a munkások követeléseinek fő részét teljesíteni, de a munkabér felemelésére vonatkozó követelésüket, csupán az ezentul vállalandó munkái után hajlandó megadni. A munkások megbízottai ma *Zubor* Andor iparhatósági biztos előtt kijelentette, hogy ilyen feltétel mellett *nem hajlandó* munkába állani. A békéltetési tárgyalások ilyenképen egyelőre megszakadtak, de a kiegyenlítésre még van remény.

— **Felhőszakadás Gáinán.** *Gáina* községben tegnap nagy felhőszakadás volt, amely annyira megdagasztotta a patakokat, hogy az *kiáradással fenyegeti* a községet. A hatóság megtette az óvintézkedéseket az árviz megakadályozására.

— **Pikáns história.** Egy aradi cselédleány ma följelentést tett több előkelő aradi fiatalember ellen, mert állítólag erőszakot akartak rajta elkövetni. A leány előadása szerint az egyik fiatalember behívta lakásába, a hol többben voltak együtt és tiszteességtelen ajánlatot tettek neki. Minthogy a leány nem volt hajlandó ezt elfogadni, a fiatalemberek állítólag addig nem akarták kibocsátani a lakásból, a míg kívánságuknak eleget nem tesz. A fiatalemberek, akiket ma kihallgatott a rendőrség, tagadják, hogy erőszakot akartak volna a leányon elkövetni. Az ügyet a rendőrség áttette az ügyészséghez.

— **Az ág. ev. templom zárkölötétele.** Az aradi ág. ev. templom ünnepélyes zárkölötétele e hó 25-én lesz. Ma vette át egy bizottság *Heuffel* Sándor budapesti gépész-mérnökötől az újonnan épült aradi ág. ev. templom légfűtési berendezését, mely *Heuffel* új rendszere szerint készült. A mai átvételnél megvizsgálták, vajjon jól működnek-e a hideg és a meleg légcatornák és a keverő szekrények, továbbá hogy a fűstszívó csatornák képesek-e a gázokat és az égési termékeket elvezetni. A bizottság a vizsgálatnál azt találta, hogy a berendezés kifogástalanul működik.

Az átvételnél jelen voltak: *Institoris* Kálmán polgármester, *Purgly* Lajos, *Friot* Lajos, *Kneffel* Lajos, *Fehér* Gyula, *Lautner* János, *Szánay*, *Béla* a templom tervezője és építője és *Szekely* József, a fűtésberendezést vezető mérnök.

Az e hó 25-iki zárkölötéletnél márványtáblát helyeznek az oltár mögé a megfelelő okmányokkal együtt. A templom ünnepélyes felavatása szeptemberben lesz.

— **A Tabajdi utcai lövöldözéshez.** A rendőrség ma letartóztatta *Fajda* Ferenc kórházi ápolót, mert alapos gyanu van rá, hogy a tegnapi Ta-

bajdy Károly-utcai lövöldözésnek ő a tettese. Vajda tagadja ugyan, hogy ő követte volna el a tettet és számos tanút jelentett be annak igazolására, hogy a lövöldözés idején a kórházban volt, de megállapították, hogy Vajda az eset történetkor a Tabajdy-utcában járt a kedvesével. A lövések, mint kitűnt, nem Szabó György kocsisnak voltak szánva, hanem egy társának, aki el akarta csábítani Vajda kedvesét. Vajda pár nappal ezelőtt kijelentette, hogy nem bánja, ha tíz évet kap is tetteért. A rendőrség átkísérte Vajdát az ügyszékhöz, amely szándékos emberölés kísérlete miatt vádindítványt fog ellene tenni.

— **Megkínzott lelenc.** Egyik előfizetőnk a következő brutális esetre hívta fel figyelmünket: *Czompó Ferenc* aradi lakos az aradi lelencházból egy *Feiner Tibor* nevű gyermeket kapott gondozás végett. Az asszony jó bánásmód helyett folyton ütlegette a fiút, úgy, hogy néha a fiu orrán és száján kicsordul a vér. Ezt a kegyetlenséget a brutális asszony napról-napra üzi. Felhívjuk az esetre a rendőrség és a lelencház igazgatóságának figyelmét.

— **Jótékonyág** Végvári *Neuman Dániel* ur az *Aradi Kereskedők Köre* kebelében szervezett Kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportja javára, mint alapító tag, 50 koronát adományozott. Az adományért ez uton is köszönetet mond: *Tedeschi Viktor* elnök.

— **Ujj! Ujj! Szenzáció!** A világ és a jelenkor legjobb „ezüst tisztító szere” csakis egyedül *Weinberger Ferenc* jóhírű és népszerű ékszerésznél kapható. Az ezüstöt nem koptatja, minden nedveség nélküli, kezelése mesésen egyszerű. Lehet az ezüst tárgya bármilyen fekete, elegendő egyszerűen rálehelni, s a szerrrel átörzsolni, hogy pár pillanat alatt egészen ujja varázsoltassék. Az eredmény bámulatos. Egy doboz ára 1 korona. — Tessék megpróbálni. 1581

— **Bolhák, svábok, poloskák** legbiztosabb pusztító szere *Vojtek és Weisz*nél Aradon. 112

A szép szicíliai leány tragédiája.

(Az élet mélységeiből.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, június 20.

A minsp egy olyan bűntényt tárgyalt a newyorki esküdtszék, amely minden nyilvánulásában megrázó, annak előidéző okai pedig undort keltők voltak. Egy gyönyörű, tizenhétéves szicíliai asszony: *Terranova Jozefin* volt a vádlott, aki meggyilkolta nagybátyját és nagynénjét. A tárgyalás folyamán az esküdtek előtt egy olyan családi drámáról hullott le a lepel, amelynél iszonyatosabbat csak a legnaturalistább író fantáziája eszelhet ki.

A kétszeres gyilkosságnak ezek az előzményei: *Terranova Jozefin* szegénysorsu szülei 11 éves korában örökbe adták a leány nagybátyjához, egy *Riggio* nevű jómódu pákhoz. A kis leány felcseperedett és csinos leánynya fejlődött. *Riggio* csakhamar szemet vetett unokahugára. És most kezdetét vette egy viszony, amely a pszichológusok előtt is rejtély maradhat. Az öreg pékmesternek kedvese lett a még gyermekévelt taposó leány és ebben segítségére volt éltes felesége, a leány nagynénje is. A szerencsétlen leányt ugyszólván bezárva tartotta ez a két emberi alakba bujt vadállat és a legdurvább bánásmódban részesítették, ha történetesen mégis alkalma nyílt egy idegen férfival néhány szót váltani.

Egy napon kérő kopogtatott be *Riggio* házába. Hosszas tanakodás után végre is hozzáadták a leányt a kérdőhöz, de kikötötték, hogy egyházi áldás nélkül vegye el feleségül, mert attól tartottak, hogy a leány a papnak bevall mindent. Amikor *Jozefin* elhagyta nagybátyja házáat, a vén *Riggio*ban teljes erővel fel-

ébredt az unokahuga iránt táplált undorító szenvedély. A fiatal pár boldogan élte mézes-heteit, *Riggio*nak azonban nem volt nyugta. Egy napon ebédre hívta a fiatal párt és amikor a legjobb egyetértéssel ültek az asztal körül, *Riggio* egyszerre azzal a kérdéssel fordult az ifjú férjhez, tud-e arról, hogy felesége nagypónteken született, így tehát az Olaszországban fennálló szokás szerint a leány nem lehetett ártatlan, amikor feleségül vette? A fiatal asszony halotthalvány lett, sírva borult férje karjaiba és megvallott neki mindent. A férfi kiadta az újat a szerencsétlen fiatal asszonynak. Mint egy holdkóros barangolt ez azután napokig New-York utcáin, amíg végre betért egy fegyverkereskedésbe. Revolvert vásárolt, elment nagybátyja házába és ifju életének két megrontóját agyonlőtte.

A tárgyalási terem, amelyben ennek az iszonyatos ügynek végakordjai elhangzottak, méltó keretet képezett a benne végbeménőknek. Sajátságos jelenség volt maga a vádlott nő, *Terranova Jozefin*. Azt a benyomást keltette, mintha a vele történt események, a tárgyalás és a környezet, amely körülötte nem mozog, hanem szinte forrong, teljesen hidegen hagynák. Csak amikor védője vette át a szót és a *Riggio* házában lefolyt dolgokról beszélt, akkor villogtak szeméi, kezeivel hadonászott, vállait idegesen rángatta és vallomásait meg-megakasztotta zokogása. A vádlott viselkedése megváltoztatta az egész terem képét. A hallgatóság izgatottsága a tetőpontra hágott. Az esküdtek közül sekan elődték arcukat és bedugták füleiket, hogy ne lássanak és ne halljanak és így tettek a bírák, sőt a férfi hallgatóság nagy része is. Szinte kiáltó és visszatetsző ellentétet képezett ehhez a nők fesztelen kíváncsisága.

A védő beszéde után az esküdtek visszavonultak és rövid tanácskozás után kihirdették az ítéletet. *Terranova Jozefin* fölmentették, mert borzalmas tettel úgy fogták fel, hogy azt beszámíthatatlan állapotban követte el. Az ítélet kihirdetése után nagy mozgás keletkezett a teremben. A férfiak gyorsan menekültek ki belőle, a nők lassan, mindegyre visszavissza nézve a felmentett *Terranova Jozefin*re, aki ismét az előbbi egykedvűséggel várta, hogy fires legyen a terem, azután távozott és egyenesen elment egy New York közelében levő — *Kolostorba*.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Véres lakodalom.** Három évvel ezelőtt *Motorka György* és *Láza Pál* éjjeli őrk megtámadtak egy lakodalmas menetet, mert kissé hangosabban vonultak végig az utcán. A menetben lévők védekeztek, mire az egyik éjjeli őr revolverét, amely vaktöltéssel volt megtöltve, rásütötte *Berta* Andrásnéra és *Csallos Márton* földművesekre. A lövések súlyosabb sérülést okoztak a két ember hátán. Ma álltak az éjjeli őrk súlyos testisértéssel és hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolva az aradi törvényszék előtt, amely *Motorka Györgyöt* három havi fogháza ítélte, a második vádlottat pedig felmentette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A Jelzálogbank konverziójának fényes sikere.** *Budapesti* tudósítónk sürgönyzi, hogy az aláírás a *Jelzálogbank* újsorsjegyeire — mely ma kezdődött és még két napig tart — óriási sikert mutat. A tőzsdén folyton élénkült hangulat tapasztalható, a budapesti pénzügyi élet iródlában pedig nagy tolongás van, mert mindenki biztosítani akarja magának a jegyzéssel az

új sorsjegyeket. Vidékről özönével érkeznek a távirati jegyzések. A fényes eredmény hatása alatt az árfolyam, a tőzsde depressziója dacára, a legszilárdabb és jelentékeny tulajjegyzések előre láthatók.

Eurapesti áru- és értéktőzsde.

Az *Aradi Közlöny* távira tudósítása.

Budapest, június 20

Amerika ¼ olcsóbb. Kevés forgalom. Elkelt 15,000 métermáza buza 5 fillérrel olcsóbb árákon.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.80—7.81
Rozs októberre	6.55—6.56
Zab októberre	6.66—6.67
Tengeri júliusra	6.42—6.43
Uj tengeri 1907-re	5.67—5.68
Áprilisi buza 1907-re	8.07—8.08

Zárlat 5 órákor:

Buza októberre	7.81—7.92
Rozs októberre	6.58—6.59
Zab októberre	6.70—6.71
Tengeri júliusra	6.45—6.46
Uj tengeri 1907-re	5.70—5.71
Áprilisi buza 1907-re	8.10—8.11

Irányzat kellemes.

Zárlat 6 órákor:

Oszták hitelrészvény	668.—
Magyar hitelrészvény	810.25
Leszámitolóbank részvény	511.75
Rima-Murányi vasmű részvény	573.25
Oszták-magyar államvasúti részvény	677.—
Közúti vasút	533.25
Városi villamos vasút részvény	321.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 20. —

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban 124—125 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 124—126 fillérig.

Menyasszonyi-selyem

85 krtól 11 frt 35 krig méterenként, minden színben. Elvámolva és házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték haladéktalanul. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 3955

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1906. évi június hó 10-től. —

ARADRÓL INDUL		ARADRA ÉRKEZIK	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Szegedre gym. r.	6:25	Mezőhegyesről hm. r.	5:53
Szegedre szv. reg.	7:15	Szegedről vv. reggel	8:12
Szegedre hm. de.	9:30	Szegedről hm. de.	11:04
Szegedre hm. de.	11:10	Mezőhegyesről hm. du.	3:34
Szegedre gym. du.	12:18	Szegedről gym. du.	3:52
Szegedre hm. du.	1:40	Battonyáról hm. du.	4:50
Battonyára hm. du.	2:52	Battonyáról hm. este	5:56
Szegedre vv. du.	4:11	Szegedről szv. este	7:48
Mezőhegyesre hm. e.	6:14	Szegedről gym. este	9:04
Brád felé:		Brád felől:	
Csermőre hm. reg.	4:40	Csermőről hm. reg.	7:23
Brádra gym. reggel	6:20	Brádról gym. de.	8:03
Brádra szv. reggel	6:35	Brádról vgyv. de.	10:44
Gurahonera hm. de.	8:37	Borosjenőről hm. de.	12:—
Pankotára hm. de.	10:57	Brádról hm. délután	1:47
Brádra vgyv. du.	12:27	Pankotáról hm. du.	3:18
Borosjenőre hm. du.	1:52	Brádról gym. du.	3:57
Gurahonera hm. du.	4:06	Brádról hm. délután	5:33
Brádra gym. du.	4:56	Borosjenőről hm. este	7:42
Borosjenőre hm. este	6:59	Brádról szv. este	8:52
Kétegyháza felé:		Kétegyháza felől:	
Kétegyházára hm. r.	6:06	Kétegyházáról hm. de.	8:38
Kétegyházára hm. du.	5:45	Kétegyházáról hm. e.	9:13

CSARNOK.

A hontalan.

Írta: Ifj. Lónyay Sándorné.

... Még egyszer titkon visszalért. Ugy jött ide, ősei régi portájára, mint egy idegen. Senki se várta, senki se tudta érkezését. Mint ahogy a gyilkost valami ismeretlen törvény készíti, kényszeríti arra, hogy újra felkeresse szörnyű bűnének színhelyét, úgy ő is, valamely legyőzhetetlen kényszerűségnek engedett, midőn megegyezt, annyi idő múltán, újra visszatért ar a helyre, amely, hogy idegen kézre került, egyedül az ő hibája volt.

Most, hogy újra itt van, a nemesi kurián, melynek hozzátartozó szántóföldjét, Isten tudja,

hány részre parcellázták fel azóta — egy percre visszatér hozzá egész multja.

Mennyi emlék köti ezeket a kopott falakhoz. Mennyi ifjúkori ábránd és illúzió született meg közöttük, mennyi olyan eszme, amelynek kivételére szenvedélyesen vágyott, amiért lelkesült, s amely a multnak fátyolán keresztül oly távolinak, oly meeszerűnek tetszik előtte, hogy nem hisz már jóformán a létezésében.

Csak messziről néz a sárga falakra, nincs ereje hozzá most, hogy felhaladjon a széles lépcsőfokon, hogy végig menjen a hosszú, téglával kirakott, fakoriátos tornácon, fél a saját lépteinek zajától. Fél azoktól a kísértetektől, amelyeket sóhajának visszhangja fölébresztene álmukból... Csak hadd aludjanak azok tovább csendesen...

Megkerüli a százados gesztenyeallét és oldalról, a rozoga petite-entrée felől jut be a kertbe.

Olyan ez az elvadult park, sötét bokraival, mint egy szent berek, amelyben hajdanta az Afrodite papnól kísértett k. A magános fasorok mintegy befúlnak a sötétség hullámaiba, titkos labirintusai mint enyhülést kínáló, hívogató menedékhelyek csalogatják a magános férfit, aki úgy érzi, hogy a levelek összezörrenése a lég langyossága, s a némaságnak végtelen zenéje tele van régen eltűnt és most újra élő szerelmi csókkal.

Apró, futkosó, ringatózó fényugarak lüktetnek a fák között, mintha távoli örömmünnek itt felejtett hírnökei lennének. És a tündéres kis tóból, amelynek moiryszerű felülete, mintha képzeletének alaktalan látományait tükrözné vissza, a gondozatlan pázsitból, az összefogózott cserjékből oly elbódító, izgató illatok szállnak felé, mintha az egész kert nem lenne egyéb egy óriási sácket-nál. A nagy nyárfák suhogása annak az alvó asszonynak a csendes ílékzetvételére emlékeztette, akit mindenek felett szeretett s ez az egész elhanyagolt, pusztulásnak indult kert oly végtelen melankóliába ringatja, oly megindultsággal tölti el a lelkét, hogy közel áll a sírúhoz s szinte szédülést érez a nagy erőfeszítéstől, hogy könyeit visszatartsa.

Amott a háttérben, kéken váltak el a hegyek a rejtelmes égtől, amely olyan fényes és látományszerű volt, hogy szinte várta az ember a pillanatot, midőn bizonytalan mélységeiből fehérruhás arkangyalok jönnek elő. A közeli fenyvesből pedig mirra- és tömjénillatot hozott a szellő s egyszerre fájdalommal nyílt a szívébe egy emlék: az egyszerű, fehéröszlop templomban, szinte beburkolva az illatos füstbe, ott állott ismét lelkének egyetlen álma, a vézna természetű kis leány oldalán s szerelmi esküvel felelt remegő szívének titkos, édes vallomásaira...

Oh be régen volt mindez! Mily végtelen, beláthatatlan távlatok választják el ettől az órától, a beteljesült roménytől, az ifjú boldogságtól, amely csakhamar gyászra változott... Pedig, hogy szerette őt! Mintha tükörből látná azt a rövid, mómorteljes multat, mintha újra előtte állana feleségének törvény, leányos alakja, sutogását hallja most is s szemének álmódzó, gyöngéd tekintete, amely mindig egy-egy ismeretlen, veszélyekkel teli tőjékre emlékeztette, újra lelkébe ég s felszakítja szívének hegedni kezdő sebet. És ezalatt ott főtt, a városháza átalakított kastélyban történik valami: fekete öltözötű férfiak, fehérruhás leányok lépik el a fakoriátos teraszt.

Önkénytelenül harag támad a férfi lelkébe, kezei ökölbe szorúlnak:

— Ide jönnek! Ide, hivatalan! És őt meg sem kérdezik! Majd magához tér s szomorúan lecsüggeszti a fejét: ah, a való keserűbb, mint hitte...

Most először van itt azóta az emlékező nap óta, hogy — mert ifjan elhunyt felesége emlékeitől minden áron menekülni kívánt — a községgel megkötötte a szerződést ősei bírtokára.

(Vége következik.)

NAPIREND.

Június 21. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Gonz. Albán. — Protestáns naptár: Albán — Görög-keleti naptár (Június 8.): Teodór. — A nap két 4 óra 3 perckor, nyugszik 8 óra — perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Június 21. A kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportjának alakuló közgyűlése este 9 órakor (Szabadságtér 7. szám.)

Június 23. Az aradi Tulipánkert szövetség ülése délután 3 órakor (Városház.) — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókjának társasvacsorája este 8 órakor (János vitéz-vendéglő.)

Június 25. Aradvármegye törvényhatósági-bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Nyári színház.

Csütörtökön, 1906. évi június hó 21-én

D.-LIGETI JULISKA és DEZSO JOZSEF
mint vendég:

A Stomfai-család.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Stomfai Ákos Kesztyer Ede.	Barnabás, fia Dezső József.
Héthársi Berta Novák Irén.	Stomfai Stanci Borbélyné.
Keresztésné Bácsné.	Stomfai Dénes Szathmári A.
Margit, leánya Ligeti Julis.	Ida, húga Kőrössi Juci.
Özv. Stomfainé Benkőné P.	Kázmér Borbély S.
Vilmos, fia Dell Lajos.	Dr. Leleszi Kulcsár L.
Lipóczy Várnai Jenő.	Zobray Zeno Faludi K.

Kezdete este 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Június 20 —

Fehér Kereszt szálloda Samue Armin utazó Budapest. — Szűsz Ottó ügyvéd Szombathely. — Pláiz Rezső utazó Budapest. — Grünwald Mór utazó Miskolc. — Sillezey Ferenc utazó Budapest. — Szűszer Ottó utazó Petrozsény. — Fekete Jakab igazgató Marosvásárhely. — Winkler Andor kereskedő Szeged. — Biitz Sándor kereskedő Gyula. — Herzl Bernát igazgató Budapest. — Szerényi Lajos utazó Budapest. — M. Bauer Ottó utazó Bécs. — Steiner Armin utazó Budapest. — Deusch Henrik utazó Budapest. — Czinczár Dezső kereskedő Gyula. — Romsauer Anton utazó Bécs. — Rosenblatt Emil utazó Bécs. — Eisner Adolf ügynök Budapest. — Barta Lajos művezető Budapest. — Keiner Adolf utazó Miskolc. — Löwy Miksa utazó Debrecen.

Központi szálloda. Johl Gusztáv altábornagy Szeged. — Gralert Konrad vezérkari őrnagy Szeged. — Schwarz Ernő őrnagy Nagyvárad. — Fényes Samu dr. ügyvéd Budapest. — Kohn Sándor kereskedő Apátfalva. — Lifergyes János tanító Tenke. — Erős Ede magánzó Nagyszalonta. — Vass Nándor magánzó Nagyszalonta. — Weisz A. tábornok Temesvár. — Telegdi Ferenc utazó Budapest. — Bajza Gyula utazó Budapest. — Wolf Simon utazó Budapest. — Német Lajos utazó Budapest. — Leo Johan von Bolfras főhadnagy Temesvár. — Kiefer Mátyas utazó Temesvár. — Vogel Emil utazó és neje Bécs. — Dezső József színművész Budapest. — Csiky Mihály Alvaca.

Vass szálloda. Kinitz Ferenc Reichenberg. — Weisz Zsigmond Bécs. — Hauser Géza Bécs. — Paulini Károly Bécs. — Weisz Izidor Bécs. — Popper Ernő Bécs. — Szidor Lipót Bécs. — Schneider H. E. Grác. — Berger Ignác Leitonuschl. — Eckert Károly Buttyin. — Kmosky Iván Buttyin. — Kohn József Temesvár. — Alfrando József Temesvár. — Markus Ferenc és fia Zalaegerszeg. — Molnár János Szeged. — Torgyansky Vladimir Temesvár.

Nador szálloda. Galbasy József kir. tábla elnök Nagyvárad. — Sável Kálmán kir. tábla elnök Nagyvárad. — Mencer Bernát utazó Budapest. — Beles Agoston lelkész Simánd. — Csillag P. szobrász Budapest. — Rusz János honvédermester Déva. — Hocki Mátyas honvédszámvevő Déva. — Kónspor Julianna üzletvezető Marocsék. — Halmal Salamon kereskedő Battonya. — Szántó Péter tanár Lippa.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, a kik férjem, illetve atyánk,

PICHLER HERMANN

elhunyta alkalmából részvétük kifejezése és a végtisztességen való megjelenésük által mély gyászunkon enyhíteni igyekeztek, különösen a kurticsi izr. hitközségnek és az Aradi Kereskedők Köre tagjainak, ez uton fejezzük ki köszönetünket.

Arad, 1906. június 20.

Özv. Pichler Hermanné.
Pichler Sándor.

1850

A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrovidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajtalajt megakadályozza és a haj gyökereit kiszáradja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszesz” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhány szori használat után megszűntet mindennemű haj-

betegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növekedését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz csak silány, ártalmas utánzat. Kapható az egyedül készítőknél: Koráni és Wachsmann drogeria és cosmeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. 1309
Megedüs Gyula kereskedő urnál.

Csak ma és holnap!

A 3%-os

magyar jelzáloghitelbank

záloglevél-sorsjegyek

conversióját

a hivatalos prospektus alapján, folyó hó 22-ik darabonként 57 korona ráfizetéssel,

teljesen költség- és jutalékmentesen

1500 eszközlöm.

WALLFISCH ARMIN,

bank- és váltóüzlete Arad.

Városi és megyei telefon-szám 129.

Csak ma és holnap!

a legjobb fém-tisztító szer. 3853

Mindenütt kapható.

Gyár: Lubaszynski & Co., Berlin NO.

Férfiöltöny szöveteket leszállított árban árusítunk.

35% megtakarítás!

1536

Szövet maradványok csak rövid ideig kaphatók!

Telefon szám 475.

Leichner és Fleischer

kizárólagos posztó gyári raktárában

ARAD, Szabadságtér 17.

10998—1906 sz.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 4986/131—1906 sz. alatt kelt határozata nyomán a város részletes felvételére és térképezésére pályázatot hirdetünk.

A pályázatban csak is magyar honos okleveles mérnökök vehetnek részt.

A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1906 évi június hó 31-ik napjának d. e. 10 órájáig lepecsételt borítékban a polgármester urnak adandók át, a ki azokat felbontás végett a tanácshoz átteszi.

Bánompénztől 2000 korona szóval Kettőezer korona pénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házfizetési társaságban letétbe helyezendő s az erről szóló letéti elismervény 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatához melléklendő.

Az összes munkálatok 1 év alatt befejezendők.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlattevő az általános és műszaki feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az általános és műszaki feltételek és térkép a városi mérnöki hivataltól díjmentesen megkaphatók, mely feltételek és térkép az ajánlatához aláírva csatolandók.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi június hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács.

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi salsónra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti lugasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim

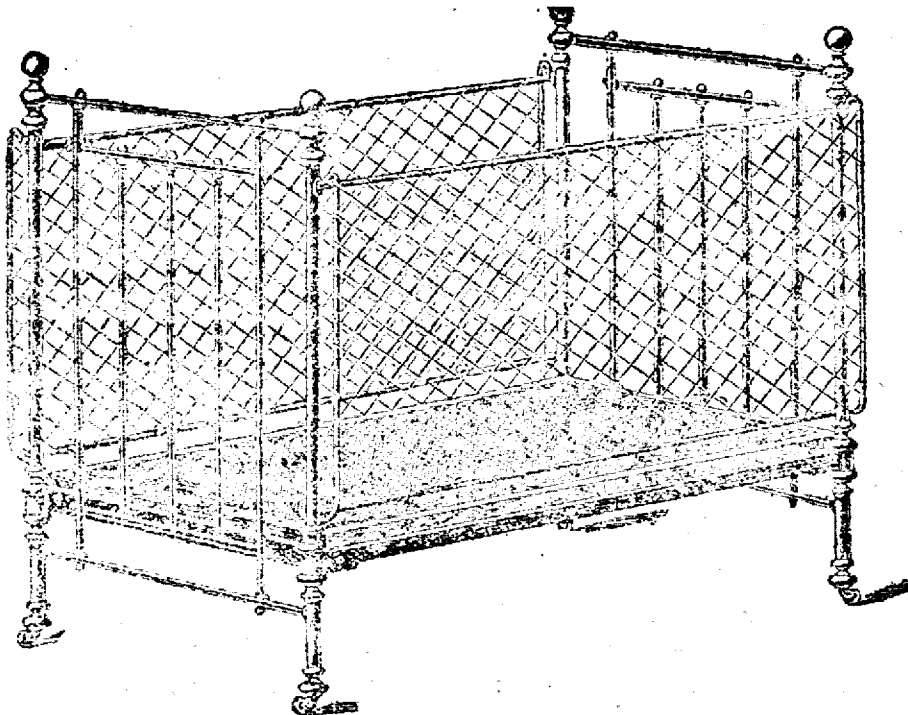
elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Saját gyártmányu

918

réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek pazar kiállításban.

kivánatra képes árjegyzékkel vagy írásbelileg szolgálók költséggel.

Szíves megrendelést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy egy

uri és női műcipészeti műhelyt

nyitottam, ahol elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legdiszesebb kivitelben hibás lábakra is. Ugyszintén elvállalok mindenféle javításokat.

Levelező-lappal való megkeresésre a házhoz azonnal elmegyek. 1324

Kiváló tisztelettel

Bodor Béla

uri és női műcipészeti

József főherceg-ut 18. szám.

11868—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi május hónapban engedélyezett Italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által küldött összeírású jegyzék 5 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi június hó 21-ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Dobay Sándor, Kling Jakab, Walsz Nándor, Arad hegyaljai szőlősgazdák szövetsége és Szabó Mihály, a kik Italmérést engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és Ipartestület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi június hó 16. án.

A városi tanács.

MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE.

Ezer év a magyar nemzet történetéből.

..... IRTÁK: .....

SZALAY JÓZSEF és BARÓTI LAJOS.

4 vaskos kötet.

Szalay József alapvető munkáját, melynek e mű javított kiadása, a Magyar Tudományos Akadémia a Szilágyi féle nagy jutalommal tüntette ki.

Nagyszabású történelmi képgyűjtemény.

2

1998 a szöveg közzé nyomtatott képpel és 97 műmelléklettel.

Ára vászonkötésben, a magyar szent korona dombornyomású képével díszítve 60 korona.

A Mátyás király korabeli Corvina kötéshez hasonló félbörkötés 70 korona.

Havi részlet 3 korona.

Előfizetési-iv!

Kelemen D. és Társa könyvkereskedése Budapest, IV. Reáltanoda-utca, ezennel megrendelem Szalay József és Baróti Lajos A Magyar Nemzet Története című művet, a mely 4 vaskos kötetben, negyedréte alakban, fanyentes, tehát soha meg nem sárguló papirosra nyomva és illusztrálva jelenik meg rendkívül díszes kötésben. A teljes mű ára vászonkötésben, a magyar szent korona dombornyomású képével díszítve 60 korona. A Mátyás király korabeli Corvina kötéshez hasonló félbörkötés 70 korona és 3 koronás havi részletfizetésre szállítatik A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartanak; a lejárt és le nem fizetett részleteket a cégnek jogában áll, a portóköltség hozzászámítása mellett postal megbizással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű teljes vételára esedékessé válik. A vételár első részlete a mű szállításkor utánveendő.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem, külön kikötést nem teszek és a fentiek alapján ezenel megrendelem a fentnevezett munkát ..... koronás vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi ..... koronás részletekben a rendelés keltétől kezdődőleg

..... könyvkereskedésénél.

Szövegi megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: .....

Név és állás: .....

Tessék olvas-
hatóan
aláírni

Az ill. díjjegyzék 30. tétele értelmében bélyegmentes.

11868—1906.

Hirdetmény.

Az 1888. évi XLIV. t. czikk 16. illetve 18. § a értelmében közhírré tesszük, hogy:

A) a városi közegek által az 1905. évre való érvénnyel kivett I—II. osztályu kereseti adó, földadó, ennek általános jövedelmi pótdója, fegyveradó, országos betegápolási pótdó, gazdasági cseléd és munkás segélypénztári járulék, — az 1905—1907. évekre való érvénnyel kivett házadó és ennek általános jövedelmi pótdója, továbbá:

B) a királyi pénzügyigazgatóság által az 1905. évre való érvénnyel, állandó illetmények után kivett IV. oszt. kereseti adó, tőkekamatadó és hadmentességi díjra vonatkozó kivetési lajstromok azon czélból tételnek folyó június hó 15-én kezdődő 8 nap: közzemlére a városi adóügyosztály I. számú helyiségében; hogy netáni felszámolásait azon adózók, kik a sérelmezett adónemmel már az 1904. évben voltak megróva; a lajstrom kitételének napját — azon adózók pedig, kik a sérelmezett adóval ezuttal első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt bélyegtelen kérvényben előterjeszthetik.

A városi közegek által kivett „A” alatt felsorolt adónemek közül a gazdasági cseléd és munkássegélypénztári járulék elleni felebezések a polgármesternél és a kir. pénzügyigazgatóság által kivett és B. alatt felsorolt adónemek elleni felebezések az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál adandók be.

Erről azzal értesítjük a város közönségét, hogy elkésve beadott felebezések tárgyalatlanul fognak elutasíttatni.

Arad, 1906. évi június hó 15-én.

A városi tanács.

818—1906. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város közönsége által vendéglőben elszállásolandó átvonuló közhadseregbeli és honvéd tiszteknek elhelyezése illetve azoknak lak- és egyéb illetményekkel való ellátásának elvállalása iránt folyó évi június hó 25-én d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási ár: az arlejtési feltételek mellett lévő árjegyzék szerint. Bánatpénzül leteendő 200 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az arlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek a gazdasági tanácsnak urnál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi június hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Mindenki csak „Répáti” ásványvizet vegyen és igyék, ki hosszú életü akar lenni, és azért is, mert feleslegessé tesz és pótol sok osztrák és egyéb külföldi ásványvizet.

Székelyföldi:

Hazai víz:

„Répáti”

a székelyföldből fakad eszményi tisztaságban és bacillusoktól mentesen, szénsav és vasdus tartalommal.

„Répáti” kitűnő gyógy- és üdítő hatású ásvány- és savanyuvíz, mely alkotórészeinek szerencsés összetételénél és kellemes ízénél fogva a continens elsőrendű gyógy- és savanyuvizei közé tartozik.

A „Répáti” az előkelő világ kedvencz asztali vize és különösen jó eredménnyel használják köhögés, rekedtség, gyomor-, máj-, vese- és bél-bajok ellenében, valamint a húgyszervek minden bántalmi kószvény, vérszegénység, tüdő- és a légző és emésztő szervek betegségei ellen. Dacára annak, hogy a „Répáti” üdítő kellemes és kiváló gyógyhatású víz, rendkívül olcsó és azért mindenkinek ki egészségét becsül mint állandó gyógyital egymagában is vagy borral avagy tejjel vegyítve legmelegebben ajánlható. 1011

„Répáti” minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható és magánlakosokra is szétküldetik. Arad és vidéki vevőknek legalább egy láda (50 üveg) megvételénél a szállítást az aradi állomásra ingyenesen történik.

Kizárólagos főraktár Arad és vidékére Boros Lajosnál raktár és lakás Árpád-tér 5.

Telefon szám 126

Telefon szám 126.

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Korvin Mátyás-utca 3.

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műtermét, a legújabb, legstilszerűbb és legolcsóbb diszítéseit és butormunkáit. — Elvállalok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerűebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Szám talanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem. 587

Kiváló tisztelettel

WUNDER VILMOS.

Magyar gyógybor.

Codálatos hatású a

Rozsnyay-féle Pepsin-bor.

Gyomorbetegeknek, kik gyengén emésztenek, szabályozza az emésztést és fokozza az étvágyat. Még teljesen egészségesek is, a kik érzik, hogy valamely kedvező ételből többet ettek, egy pohárkával közvetlen étkezés után bevéve, minden emésztési zavartól megkíméltenek. Lábbadozóknak nélkülözhetővé teszi a sokféle mesterséges tápanyagot. Hízoló gyógymódnál kiváló sikerrel alkalmazható. Egy üveg ára 3 kor. 20 Hll.

Dr. Rozsnyay étpora

elbőfőgségnél, gyakori gyomorégégnél és emésztési zavaroknál kitűnő. Egy doboz ára 70 Hllér.

Kapható:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárában

3841

Arad, Szabadság-tér.

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu

valamint

géptermünkben

két középiskolát jó sikerrel
végzett erős

fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

8622/1906. kb.

Hirdetmény.

Mintán azt tapasztaltam, hogy az adókedvezményben részesülő ipari segédmunkás kerékpártulajdonosok a kedvezményvel visszaélnék, sőt a városligetben sétáló közönségnek neki hajtottak, minek következtében a polgári lövölde elnöksége, a városliget egész területén a kerékpározást mindenki részére betiltotta, a következőket teszem közhírré:

1. Az adókedvezményben részesülő ipari segédmunkás kerékpártulajdonos személyesen használhatja a lakásáról a munkaszínhelyére és onnan a lakására való közlekedéskor, mely alkalomkor a legrövidebb utvonalat tartozik betartani.

2. Vasár- és ünnepnap az adókedvezményben részesülő kerékpártulajdonos a kerékpárt nem használhatja.

3. A kerékpáradókedvezmény csak addig bír érvénnyel, míg az alkalmazott a kedvezmény elnyerésekor bejelentett munkaadójánál áll alkalmazásban.

4. A kerékpárral való közlekedés csakis a kocsiutakon engedtetik meg.

5. A városligetben kerékpározni senkinek sem szabad.

Ugy ezen, valamint a kerékpárokkal való közlekedést szabályozó 42159—1897. számú miniszteri rendeletben foglalt rendszabályok áthágól, a mennyiben cselekményük, vagy mulasztásuk az 1890. I. t. cz. va'amely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással 200 és koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők, ezenkívül az adómentességet élvező kedvezménytől megfosztatnak.

Arad, 1906. évi május hó 30-án.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

11866—1906.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. § a értelmében közzétesszük, hogy az 1906—1907. évekre való érvényesítendő III. oszt. kereseti adóra és az 1906—5. évre való érvényesítendő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójára vonatkozó adókszámításai javaslatok folyó június hó 15 én kezdődő 8 napra oly czébből tétetnek a városi adóügyi osztály 1. sz. helyiségében közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve netalán észrevételeit a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókövető bizottságnál szóval is előterjeszthesse.

Arad, 1906. évi június hó 15-én.

A városi tanács.

Tavaszi és nyári idényre szines bőr - különlegességekben

nagy választék áll az igen tisztelt vevőim és a n. é. közönség b. rendelkezésére, miért is szives rendelésüket kéri

Kitűnő tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

úri és női mintaczipészete

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopäde gyógycipők nagy sikerű eredményekkel készülnek.

Városi és megyei telefon 115. szám.

2508—1906. sz. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél megüresedett és évi 1900 korona fizetéssel, valamint 380 korona lakpénzzel javalmazott vámmellenőri állásra ezzennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kikezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. I. t. cz. 19. §-ában előírt képességekkel bírnak, miszerint pályázati kérvényeiket hozzám legkésőbb 1906. évi június 27 ig bezárólag benyújtják.

Arad, 1906. évi június hó 19-én.

Intitőrüs Kálmán,
polgármester.

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kivánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

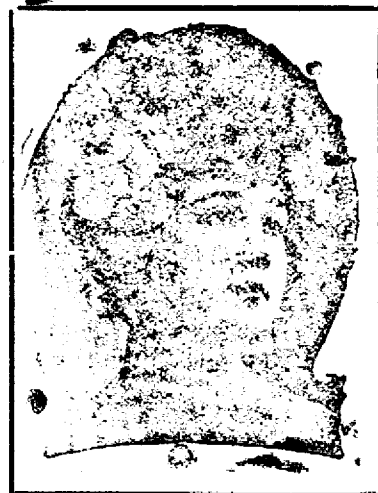
Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)

Vidéki fogyasztási szövetkezet részére

üzletvezető kerestetik

fizetés és üzleti nyereség részesedés mellett.

Czim megtudható a kiadóhivatalban. 1568

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű
Földes-féle
Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan betű ártalmatlan szűz szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak párszáz és csodás hatásáról. Egy tégely használása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A hölgyek legszebb díszé

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot
egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fehér, róssa vagy krém színben doboza 1 K. 20 f.
Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utánzatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertárban 3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszerészek utáknál és Vajtek és Weisz droguerájában.

Üzlet átvétel!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, ugyszintén nagybecsült rendelőimet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa
cég alatt fennálló

ozipészüzletet
amelynek fennállása óta beltagja voltam, a mai napon átvettem s azt ezantúl a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. 318

Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

ozipész. Salacz utca 2. sz.

SZALLASY ALADÁR

harisnya-kötője

Arad, Forray-utca (Kristyóry-ház)

Elfogad mindennemű

harisnyák kötését és fejelését,
valamint 501

keztük, kamáslik, alsószoknyák, alsóingek és minden szakmába vágó javításokat.

Női és férfi fejelés 50 fillértől 60—70 fillérig, gyerek harisnya 40—50 fillérig, női harisnya új 80 fillértől egész 1 kor. 40 fillérig, férfi harisnya 60 fillértől 1 kor. 20 fillérig.

Magamat a t. közönség szives figyelmébe ajánlva és becses partfogását kérve, maradtam

kiv. tisztelettel SZALLASY ALADÁR

11473—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszternek rendelete értelmében ezenel közzétesszük, hogy a város közönsége által a honvéd hadapródiskolánál létesített alapítványi helyek egyike a folyó t. év végén üresedésbe jön, s az 1905—1906. anév kezdetén betöltetni fog.

Ezen alapítványi hely elnyerésére vonatkozó s a pályázati hirdetmény értelmében kellően feltételeit kérvények f. é. június hó 30 ig bezárólag Arad szab. királyi város polgármesteréhez nyújtanak be.

A pályázati feltételek a városi katonai győzelem emléktárában betekinthetőek.
Arad 1906. évi június hó 5 én.

A városi tanács.

Kell részletfizetésre

adok

órákat és ékszereket.

Kézpénzért veszek

órákat, ékszereket, törött aranyat, ezüstöt, gyémánt s brilliánt köveket.

Nagy órajavitó műhelyemben

minden 137

Órajavítás 80 kr.

Zsebóra üveg 10 kr.

Schwimmer Albert

órák és ékszerész Arad,

Szabadság-tér 5—6. szám alatt.

(Pószl kávéház mellett,

Flame kávéháznál szemben.)

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 18.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásai kérjük a hirdetés alatt levő címekre vonatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 18.

Ezen rovatban minden szó egyezési betűtázasának ára 4 fillér, vastagabb betűkét 8 fillér. — Csalókat kereső vagy csalóknak ajánlkozó apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért az 1 koronáért kaphatók lapunk elcsúszott helyein.

A K I N E K

ismerettség híján

házastársra,
nevelőre,
életvesztőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vigorallórra,
keresztásra,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szükség

A K I

hármasodni kíván

birtekot,
házat
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

A K I

min/ezeket vétel vagy bérvétel szél-
jából keresi;

A K I

eladni kíván

butort,
szőnyegot,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

A K I

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

„ARADI KOZLONY“

kie hirdetésit

szavatát használja.

Egy modern

4 szobás utcái uri lakás, fürdő
szobával és mellékhelyiségekkel
Bötvös-u. 1. sz. alatti házban kiadó.
Tudakozódhatni: a Rozsnyay-gyógy-
tárban. 1516

Kápolna-utca 8b szám sarok

külön álló szép lakás földszint,
mely tisztí lakásnak kiválóan al-
kalmos, 4 parkettirozott és 1 cse-
lédszoba, üvegezett folyosóval, vil
lanyvilágítás, vízvezetékkel, istálló
6 lóra, kocsiszín stb., ugyanott egy
nagy berendezett borpincze azonnai
kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál,
Lipót-utca 14. szám. 1565

Szalonna, zsír

és minden hentesáru a legjutányo-
sabb napi áron kapható, ismét el-
adók árkedvezményben részesülnek
Garai Károly hentesáru üzletében
Aradon, Boczkó-utca 2. szám, Hal-
térrel szemben. 1631

Házassodni óhajtó urak

(vagyontalanok is) diskrét módon
értesítést kapnak 5—200 000 marka
hozománynyal bíró hölgyek felől.
Küldje csak címét bizalommal:
Fides, Berlin 18. címre. 1624

Dr. Wolfner Pál

a Socializmus története füzve 2 kor-
köttve 3 kor. **INGUSZ I.**
és FIA könyvkereskedésben
Telefon 517 235

Kerestetik

egy 2—3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főter közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbít.

100 vizsgalap

elsőrendű minőségben 1 koronáért
kapható. Vizsgai jutalomkönyvek
legnagyobb választéka. Könyvtárak
kiegészítése és berendezése. Könyv-
tárak vétele és eladása. Kerpel Izsó
könyv-, papirkereskedése, kölcsön-
könyvtára és zeneműkölcsonzó in-
tézete. 264

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott
levelező jó referenciákkal, 1500
kor. kezdő fizetéssel alkalmazást
nyer. — Bővebbet a kiadóhivatal-
ban. 1354

Ötvenezer darab

különféle színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 któl kezdve eladatnak
Hegedüs Árminnál, Sza-
badság-tér 17., a 13 vér-
tanu szoborral szemben.
1356

Aradmegyében

egy jó forgalmu fűszerüzlet ital
mérésit engedélylyel és házzal együtt
eladó. — Bővebbet a kiadóhivatal-
ban. 1651

Jucker ló!

Egy pár szép fiatal hibátlan és
szelld 15—16 markos jól futó jucker-
ló megvételre kerestetik. Cím:
Popp Vilmos, Muszka-Magyarád.
1649

Fényképész gyakornoknak

kerestetik egy jó házból való fiu,
ki 3—4 polgári iskolát végzett,
Weisz Hugó fényképésznél, Ara-
don. 1648

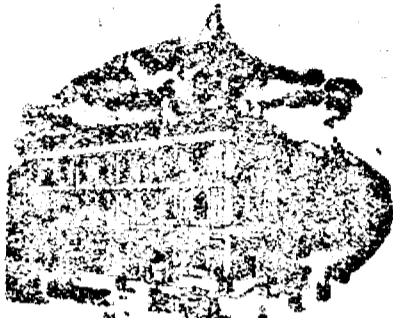
Művelt urinó,

magános urinónél vagy intelligens
uri családnál teljes ellátást külfö-
szobával keres. Közelebbet ifj. Kleis
M. könyvkereskedő üzegnél. 1652

Grand Hotel

„HUNGARIA“
Temesvár.

Első rendű szálloda

Egész új, a képszelhető Comforttal berendezve.
Bőnyörű kávé- és étterem helyiségek.
Szép nyári és téli kert. — Társakó és já-
ték termek. Tus- és kád-fürdők a házban,
valamint pilseni sörözoba dus reggeli ét-
lappal. Pontos kiszolgálás és a lehető leg-
messzebb menő méltányosság biztosítottak.
Teljes tisztelettel Müller Mihály szállodás.
Várad, vármegyei és interurbán telefon állomás 25

Ház, birtok vétel és eladás,
terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki
iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban telje-
síti az e téren 291
megbízásokat.

NAGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromsághoz
Temesvár, Gyárváros fő-u. 44.

„HELEN“

arc- és kézcreme szepítő, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
táltságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégye 1 kor. Próbátégely 60 f.

„HELEN“

mosdó víz üvegeje 1 korona.

„HELEN“

pouder dobozza 1 korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fill.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvény-
hatósági bizottságánál 1906. évi
június hó 22 ik napjának d. u. 4
órájára rendkívüli közgyűlést hir-
detek, melyre a tisztelt törvényha-
tósági bizottsági tag urakat ezen-
nel meghívom.

Tárgy: a vízvezetési művek
megváltására, az 1907. évi július
1-iki hatállyal kitűzött határidőnek
1907. évi szeptember hó 1 ső nap-
jára leendő elhalasztása iránt.

Arad, 1906. évi június hó 19 én.

Gróf Károlyi Gyula,
főispán.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen
tisztelt vendégeim tudomására hozni, hogy
a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő és sörházat

„Uj Zenélő Órához“

Temesvárott, a városház utcában és
azt személyesen vezetem tovább.

Iparkodni fogok kitűnő konyha és pince
által, valamint pontos kiszolgálás által,
a n. é. közönség szives jóindulatát meg-
nyerni és vendéglőm jó hírnevét megerő-
síteni.

Számos látogatást kér tisztelettel

Müller Károly

571 az „Uj Zenélő Órához.“
Temesváron.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város tanácsa
részéről ezennel közhírré tétetik,
hogy a f. évi nyári országos vásár
július hó 6 án kezdődik s öt napon
át azaz 1906 évi július hó 10-éig
bezárólag tart.

Szarvasmarha Ausztriába szá-
llítható, ló azonban nem szállítha-
tó.

A felhajtás mindennemű ál-
latra nézve a belforgalomban sza-
bad.

Arad, 1906 évi június hó 12 én

A városi tanács.

A K I

jó és tartós cipőt akar venni,
az forduljon

BALOGH SÁNDOR

uri és női cipészhez

Arad, Boros Béni-tér 19. szám,

hol a legdivatosabb

uri-, női- és gyermekcipők

készülnek a legjutányosabb áruk
mellett pontos kivitelben.

Javításokat elfogadok s azokat a leg-
gyorsabban eszközöm.